

PROSESS- OG PROSJEKTBEKRIVELSE

BACHELOR I INTERIØRARKITEKTUR

BOP3102

VÅREN 2019

HØYSKOLEN KRISTIANIA

«Åpent Kontorlandskap»

*«I hvilken grad kan interiørarkitektur og design,
medvirke til positiv holdning og adferd i et åpent kontorlandskap?»*

FORORD

Denne oppgaven er avsluttende i det tre-årige utdanningsprogrammet «Bachelor i Interiørarkitektur» ved Høyskolen Kristiania.

Jeg ble først kjent med tematikken rundt åpent kontorlandskap i løpet av mitt andre år, og det vekket stor nysgjerrighet. Motivasjonen for temaet i oppgaven er knyttet opp til min nysgjerrighet og underliggende trang til å finne løsninger.

Prosessen har vært utfordrende på godt og vondt, men jeg ville aldri vært foruten. Dette har formet meg som person. Studiet har endret mitt syn på verden, og jeg har oppdaget min umettelige interesse for interiørarkitektur. Det er nå reisen begynner.

Jeg vil takke min kjære samboer for å ha motivert meg til å starte på dette studiet, og for ha holdt ut med meg igjennom disse tre årene. En takk rettes også til min veileder Linda Lien for god støtte og veiledning, samt informantene som har vært svært behjelpelige.

Oslo, 29.05.2019

SAMMENDRAG

Denne Bacheloroppgaven tar for seg temaet åpent kontorlandskap, og hvordan interiørarkitektur og design kan medvirke til positive holdninger og adferd i et åpent kontorlandskap.

Kontoret oppgaven skal dreie seg om er NAV kontoret på Skillebekk i Oslo. Ettersom NAV både består av kontor og mottak, ble også mottaket tatt med i prosjektet. En egen problemstilling til mottaket ble utarbeidet: *«I hvilken grad kan interiørarkitektur og design, medvirke til at NAV-mottaket oppleves inkluderende og trygt for de ansatte, og brukerne av NAV?»*

Det ble foretatt en studie for å kartlegge litteraturen som er knyttet opp mot problemstillingene, og som belyser debatten rundt temaet. Erfaringen fra dette litteraturstudiet ble grunnlaget for valg av forskningsmetoden som biståes av dybdeintervju og feltstudie. Svarene på intervjuene ble analysert og brukt som grunnlag i utformingen av kontorlandskapet og mottaket.

Sluttresultatet viser forslag til løsning for NAV Skillebekk. Det presiseres i oppgavens konklusjon at kontorløsninger bør tilpasses brukernes behov.

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	6
1.1	Problemstilling	7
1.2	Forutsetninger og avgrensninger	7
2	Teori	8
2.1	Historie	8
2.2	Bakgrunn for den nåværende utviklingen	8
2.3	Debatten rundt det åpne kontorlandskapet	8
2.4	Hva sier forskningen?	10
2.5	Holdningene til det åpne kontorlandskapet	12
2.6	Estetikk	12
2.6.1	Fargepsykologi	13
2.6.2	Utforming og romlige virkemidler	14
2.7	Brukernes medvirkning på design	15
3	Metodebruk og datainnsamling	16
3.1	Feltstudie	16
3.1.1	Funnene fra feltstudiet	16
3.2	Intervju	17
3.3	Intervju med brukere av NAV	17
3.3.1	Intervju med informant A	18
3.3.2	Intervju med informant B	18
3.3.3	Intervju med brukere av åpent kontorlandskap	19
3.3.4	Informant C	19
3.3.5	Informant D	20
3.3.6	Informant E	20
3.3.7	Analyse av svarene	21
4	Kreative metoder	22
4.1	Tankekart	23
4.2	Vrengningsmetoden «Hva om?»	23
4.3	Skisse	23
5	Konsept	23

5.1	Konsept Mottaket	23
5.2	Konsept Kontoret.....	24
6	Utformingen av det åpne kontorlandskap.....	25
6.1	Kontorløsningen	25
6.2	Belysning	26
6.3	Farger og materialer.....	27
6.4	Universell utforming.....	27
7	Utforming av mottaket.....	27
7.1	Venteområdet	27
7.2	Samtalerommene	28
7.3	Material og fargevalg.....	28
7.4	Sikkerhet.....	28
7.5	Designløsninger.....	29
7.6	Universellutforming.....	29
8	Konklusjon.....	29
9	Kritisk tolkning av egne funn.....	30
10	Litteraturliste	31
FIGURLISTE		
	FIGUR 2-1 KONTORTYPE OG UTFORDRINGER MED AVBRYTELSER	11
	FIGUR 2-2 TABELL.....	11
	FIGUR 5-1 KONSEPT MOTTAKET	24
	FIGUR 5-2 KONSEPT KONTORET	25

Vedlegg I Spesifikasjon for NAV

Vedlegg II Feltstudie

Vedlegg III Stedsanalyse

Vedlegg IV Intervju

Vedlegg V Analyse av dokumentaren «Kontoret»

Vedlegg VI Kreativprosess

1 INNLEDNING

Målet med denne oppgaven er å belyse de ulike vinklingene rundt konseptet «åpent kontorlandskap», da dette har vært mye debattert i media. Svært få positive artikler er skrevet om teamet, noe som har ført til nysgjerrighet hos undertegnede. Hva er årsaken til de negative holdningene? Finnes det en løsning på problemet, og kan interiørarkitektur og design ha en medvirkende effekt? Kunnskapen som erverves, kan bidra til en mer positiv tilnærming til det åpne kontorlandskapet.

Bakgrunnen for valg av teamet, kommer av at undertegnede ble påvirket av dokumentaren «*Kontoret*» på NRK Brennpunkt. Den handlet om ulike kontorer som skulle flyttes fra cellekontor til åpent kontorlandskap med *free seating* og *clean desk* løsninger. Dokumentaren formidlet hvordan overgangen til den åpne løsningen skapte sterke følelser, og negative holdninger blant de ansatte.

Undertegnede oppfattet at dokumentarens presentasjon av det åpne kontorlandskapet var negativt vinklet. Den voldsomme motstanden og de negative følelsene rundt det åpne kontorlandskapet i dokumentaren og i mediene, gjorde temaet interessant. Det vekket min interesse for de underliggende årsakene til de sterke reaksjonene. Med et ønske om å finne en løsning, ble dette oppgavens tema.

1.1 Problemstilling

Problemstillingen dette prosjektet skal svare på, er følgende: *«I hvilken grad kan interiørarkitektur og design, medvirke til positiv holdning og adferd i et åpent kontorlandskap?»*

Med *holdning* menes en tendens til å tenke, føle og handle positivt eller negativt. Dette kan være overfor bestemte objekter, mennesker, ideer eller verdier (Svartdal 2018). I denne sammenheng menes holdning til åpent kontorlandskap. Med *adferd* menes menneskelig oppførsel og uttrykk, personlig eller i gruppe, som er preget av et herskende kulturmønster i en bestemt tid og på et bestemt sted (Kennair 2016).

Dette er vanskelig å måle da arbeidsmetoden til temaet ikke vil innebære kvantitativ undersøkelse, men en kvalitativ hermeneutisk tilnærming. Teorien skal avdekke mulige medvirkende årsaker til holdninger og adferd, og romlige påvirkninger.

Kontoret som er uvalgt til prosjektet er NAV på Skillebekk. Dette kontoret flyttet til nye lokaler sommeren 2018, som også medførte endring av kontorløsning. Kontorløsningen har gått fra cellekontor til åpent landskap, noe som gjør det aktuelt for oppgaven.

Etttersom NAV ikke kun består av kontor, men også mottak, er det naturlig å ta dette med. På mottaket kommer brukere inn for å stille spørsmål, fylle ut skjemaer, og ha samtale med saksbehandler. Det er derfor utformet en egen problemstilling for mottaket: *«I hvilken grad kan interiørarkitektur og design, medvirke til at NAV-mottaket oppleves inkluderende og trygt for de ansatte, og brukerne av NAV?»*

1.2 Forutsetninger og avgrensninger

Bygget som skal brukes i oppgaven er et 10-etasjes bygg på Skillebekk. Prosjektet vil kun behandle mottaket i 1.etg og kontoravdeling i 3.etg. Prosjektdelen som inneholder mottaket, vil bli presentert som et skisseprosjekt.

Arbeidsmiljø vil være en faktor som kan ha en innvirkning på brukerne i det åpne

kontorlandskapet. Dette er noe som tilhører HR som er en egen profesjon, og vil derfor ikke være en del av prosjektet. Videre vil fasade og tekniske installasjoner utelates, da dette tilhører andre fagkyndige, samt avfallsrom, ventilasjonsrom og trapperom i 1. og 3. etg.

De ansatte har separat inngang hos Frogner Bydelshus. Denne delen vil kun bli presentert visuelt i plantegningene.

2 Teori

2.1 Historie

Det åpne kontorlandskapet ble først introdusert i Europa kort tid etter andre verdenskrig. Det var en gruppe tyske designere som hadde et ønske om å forbedre atmosfæren i arbeidslokalet. Resultatet ble et arbeidslokale uten vegger, og med et mer imøtekommende uttrykk. Ordet landskap brukes i dagligtalen som en beskrivelse av åpne kontorlandskap. Ordet gir assosiasjon til noe som er åpent og fritt som i naturomgivelser (Karlsen 2015, 127).

2.2 Bakgrunn for den nåværende utviklingen

Gjennom tidene har kontorløsninger vært preget av cellekontorløsning eller tradisjonelle åpne landskap. Fra slutten av 90-tallet har cellekontorer og enkeltkontorer dominert arbeidsplassene. I den siste tiden er nye planløsninger drevet frem av den teknologiske utviklingen, samt ønske om økt arealeffektivitet, fleksibilitet og samhandling.

Historisk sett har arbeidsplassløsningene vært preget av enten enkeltkontor eller tradisjonelle åpne landskap. Fra slutten av 90-tallet har enkeltkontorets dominans i de skandinaviske landene blitt avløst av nye, innovative planløsninger. En av bakgrunnene til denne utviklingen er klimahensyn. Den samlede bygningsmassen står for opptil 40% av klimautslippene. Norge har hatt en god utvikling av lavutslippsbygg, men de beste klimatiltakene er ubygde kvadratmeter. Dette innebærer at man bygger ut mindre areal, som driver frem behov for å komme opp med gode, effektive planløsninger (Skogland 2017).

2.3 Debatten rundt det åpne kontorlandskapet

I 2015 vedtok regjeringen en lovendring om kontorbyggstandard, som skal gjelde for alle statsansatte. Lovendring sier at hver statsansatt skal kun ha 23 kvadratmeter tilgjengelig. Disse kvadratmeterne inkluderer toalett, fellesarealer, kantine og møterom. Alle statlige

nybygg og ombyggingsprosjekter skal følge denne normen, som er en konsekvens av endringen av regjeringskvartalet (Knudssøn, Anne og Synnøve 2018).

Ifølge Arbeidstilsynet er minstekravet på 6 kvadratmeter. Antallet baseres på tidligere erfaring med hva en arbeidstaker må ha for å få tilstrekkelig personlig rom rundt seg. Den nye normen skal dermed tilfredsstillende grunnleggende krav til arbeidsmiljøet (Arbeidstilsynet 2016).

Ansatte som skal flytte fra lukket til åpen løsning er reddet for å få redusert arbeidskapasitet i åpent kontorlandskap. Dette kan påvirke effektiviteten og gi utslag i økonomisk tap. De er svært skeptiske til de nye endringene og blir påvirket av blant annet forskningsartikler som har negativ tilnærming til den åpne løsningen.

«Det er ingen klare fordeler å finne ved bruken av åpne kontorlandskap og fleksikontorløsninger, verken når det gjelder produktivitet, økonomi, trivsel eller medarbeiderinvolvering» (Knudssøn, Anne og Synnøve 2018). Dette sier førsteamanuensis ved psykologisk fakultet ved Universitetet i Oslo, Knut Inge Festervold, og ble sagt under et intervju på Festervolds eget kontor, i dokumentaren *Kontoret* på NRK Brennpunkt. Ifølge Festervold vil åpne kontorløsninger føre til konsentrasjonsproblemer, irritasjon, helseproblemer og økt sykefravær (NRK 2018).

Statsbygg som har vært med på å utrede arealnormen, mener at arealrammene som er satt vil gi gode muligheter til å utvikle best mulige arbeidsplasser. For få løsningen til å kunne fungere må det være tilgang til ekstrarom, fleksibilitet for å støtte opp under de aktuelle arbeidsoppgavene slik som stillerom med gode teknologiske løsninger. Arealutformingen må støtte opp om brukernes arbeidsoppgaver, og må derfor løses på en god måte.

Det er ofte sterke følelser og meninger rundt slike store endringer. Motstanden er størst hos de som ikke er med i brukerprosessen, og er uvitende sier kommunikasjonsdirektør for Statsbygg Hege Njaa Aschim (NRK 2018).

I dokumentaren *Kontoret* kommer det frem at flere av de ansatte har lest forskningsrapporter om åpne kontorløsninger. Disse rapportene er ifølge de ansatte, bevis på at åpen løsning er skadelig. Men er dette sant?

2.4 Hva sier forskningen?

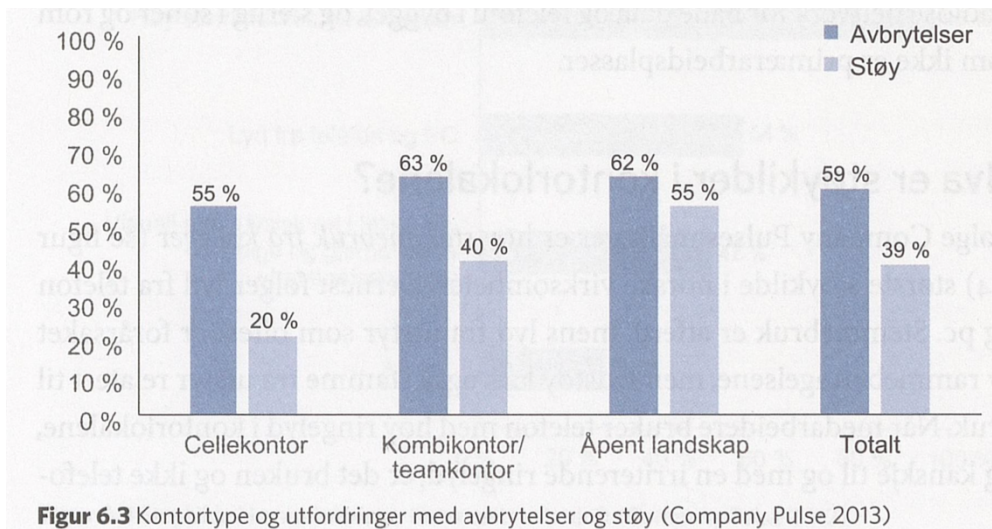
Forskningen sier at fordelene med enkeltkontor, er bedre konsentrasjon, samt skjerming og kontroll over egen arbeidsplass. Denne kontrollen innebærer å styre eventuelle forstyrrelser fra andre, for eksempel ved å kunne lukke igjen en dør. Videre sier forskningen at det lukkede kontoret bidrar til bedre helse og trivsel. Trivsel er knyttet opp til den psykiske kontrollen, som man får ved å kunne styre sin egen arbeidsplass uten å bli iakttatt av andre (Ahmadpoor, Siti og Saudah 2015, 32).

Det åpne kontoret har blitt påvist å fremme samhandling, fordi ansikt-til-ansikt-interaksjon fører til bedre og mer informasjonsflyt. Økt trivsel har den åpne løsningen også påvist, noe som bidrar til lettere sosial interaksjon mellom ansatte (Wineman og Jean 2009, 3-4). Den åpne kontorløsningen er også mer kostnadseffektiv grunnet redusert arealbehov, og derfor også mer miljøvennlig (Karlsen 2015, 135).

De negative aspektene ved det åpne kontorlandskapet er ifølge forskningen økte forstyrrelser, støy, mangel på psykologisk kontroll og økt sykefravær. Økt sykefravær forklares med at bakterier spres lettere i det åpne lokalet, og at de ansatte raskere blir utmattede på grunn av støy. Mangel på selvbestemt kontroll knyttes opp til det å kunne styre hvem som initierer kontakt (Miller og Michael 2015, 6).

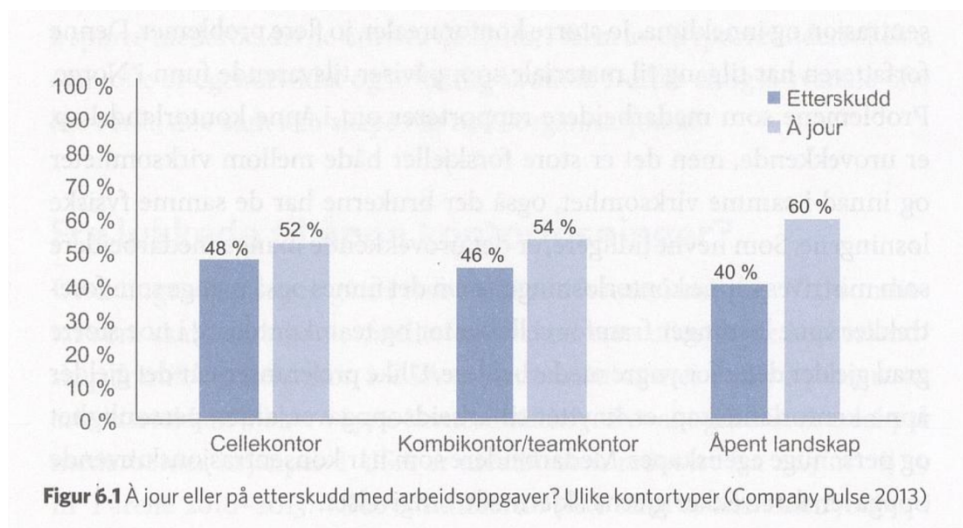
Negative aspekter ved cellekontoret viser at det isolerer de ansatte, og dermed hemmer samarbeid og informasjonsflyt. Å ha eget kontor kan oppfattes som å ha høyere status, og derfor skape økt skille mellom ansatte. Forskning sier også at opplevelsen av forstyrrelser er sterkest hos de som sitter på lukket kontor (Karlsen 2015, 138).

Forstyrrelser sies å være det mest negative i åpne kontorlandskap, men forskning viser at forskjellene mellom åpent og lukket kontor er marginale. I en undersøkelse ble det vist at forskjellen i utfordringer med avbrytelser mellom de to kontortypene skiller kun 7%, se *figur 2.1*. Årsaken kan forklares med at det er høyere terskel for å ta kontakt med noen som sitter i et lukket kontor, enn å ta kontakt med noen som sitter ovenfor eller ved siden. Dermed kan det oppleves mer tidkrevende og inntrengende å kontakte noen på et lukket kontor, og man kan oppleve å bli «forstyrret» av å skulle forstyrre noen (Karlsen 2015, 135).

Figur 2-1 Kontortype og utfordringer med avbrytelser og støy (Company Pulse 2012.) Kilde: (Karlsen 2015, 133)

I debatten om åpent kontorlandskap sies det at arbeidseffektiviteten blir negativt påvirket i åpent landskap. En analyse som ble gjort av Company Pulse analyserte 3500 medarbeidere i offentlige og private virksomheter. Analysen viser marginale forskjeller i tidsbruk mellom det åpent og lukket kontor. Analysen viser imidlertid at medarbeiderne som sitter på eget kontor er mer på etterskudd med arbeidsoppgavene, enn de som sitter i åpent landskap. Årsaken kan forklares med at man blir motivert av å se andre jobbe, og at det er vanskeligere å ligge på latsiden når andre kan se deg (Karlsen 2015, 125).

Figur 2-2 Tabellen viser en analyse som ble gjort av Company Pulse. Kilde: (Karlsen 2015, 125)

2.5 Holdningene til det åpne kontorlandskapet

Med *holdning* menes en tendens til å tenke, føle og handle positivt eller negativt (Svartdal 2018), her til et åpent kontorlandskap. Med *adferd* menes menneskelig oppførsel og uttrykk, personlig eller i gruppe (Kennair 2016).

Tap av kontorplass kan oppleves som en territorial trussel, fordi vi knytter oss til den. Plassen kan defineres som et rede, og kan derfor forklare enkeltes negative innstillinger til å endre sin vante kontorplass (Karlsen 2015, 140).

Gamle tankesett setter føringer for holdninger og adferd. Eget kontor kan knyttes opp til status, og størrelsen knyttes opp mot sin hierarkiske posisjon på arbeidsplassen. Før var det også slik at selve kontoret var en form for belønning, noe som fortsatt forekommer i dag. Gode resultater fra hardt arbeid kan belønnes med bedre kontor. Om man har denne type oppfattelse av eget kontor, kan det være vanskelig å akseptere en åpen kontorløsning fordi det kan føre til en følelse av degradering (Karlsen 2015, 137).

En undersøkelse som ble gjort blant en rekke ulike kontorer, bekrefter at uvitenhet og endringer påvirker oppfattelsen og holdningene til det åpne kontorlandskapet.

Undersøkelsen testet kontorer som skulle flytte fra lukkede til åpne løsninger. Resultatet viste at ansatte uten erfaring med åpne kontorlandskap var negative til endringen, men de som hadde slik erfaring var mer positive. Dette kan forklare negative holdninger, og at de styres av uvitenhet og frykt for endring (Skjæveland og Frode 2018).

En annen medvirkende årsak er demografiske forskjeller. Den demografiske forskjellen alder er medvirkende til sprik i oppfattelse og holdninger overfor åpne kontorlandskap. Forsking viser at yngre mennesker u.30 år har større evne til å gjenoppta arbeid etter forstyrrelse, i motsetning til de over. Undersøkelse viser også at majoriteten av de som er positive til åpen løsning er av yngre generasjon (Karlsen 2015, 126).

2.6 Estetikk

Ettersom problemstillingen i oppgaven har en estetisk vinkling, er det naturlig å si noe om hvordan estetikk kan påvirke holdninger og adferd, og opplevelsen av et rom eller et kontor.

Som tidligere nevnt ble det åpne kontorlandskapet skapt av en gruppe tyske designere fordi de ønsket en mer innbydende atmosfære i arbeidslokalet. Allerede her viser man at estetikk har medvirkning på hvordan vi jobber.

Å være omgitt av vakre estetiske omgivelser påvirker selvfølelsen. Vi kan føle oss mer verdsatt, fordi vi gjerne definerer oss med omgivelsene. Kvaliteten på omgivelsene påvirker vårt humør, og derfor opplevelsen av glede, noe som reflekterer velværen hos oss. Dette er også viktig for arbeidsplassen ettersom vi tilbringer mye tid der (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 129).

Vår persepsjon av estetikk er knyttet til våre biologiske disposisjoner og det kulturelle. Det påvirker hva vi oppfatter som estetisk vakkert og hva vi assosierer med høy status. For eksempel anses det i USA å ha kontor høyt oppe med høy status, og har derfor høy estetisk verdi. I India er det motsatt, der ønsker man å ha kontoret nær bakken, grunnet ustabil elektrisk anlegg. I tillegg ønsker man å unngå trapper (Augustin 2009, 132).¹

2.6.1 Fargepsykologi

Farger har i alle tider vært brukt for å påvirke mennesker, gjennom å tilordne fargene symbolske meninger. Vår fargepersepsjon og forståelse av farger stammer fra tidligere erfaringer og hva vi assosierer dem med. Som eksempel kan farger og materialer brukt på et sykehus gi negative opplevelser dersom disse fargene oppstår andre steder.

Farger kan også påvirke vår romopplevelse. Varme farger på vegger gjør at de oppfattes nærmere enn det de er. Kalde, lyse farger vil gi motsatt effekt (Augustin 2009, 54).

Teori viser at sinnstemning og humør også påvirkes av farger, men er avhengig av personlighetstrekk. Sterke, energiske farger vil kunne gjøre at man føler seg oppspilt, men har større effekt på ekstroverte personer. Mennesker med introvert personlighetstrekk kan

---

¹ Sally Augustin, er praktiserende miljø-psykolog, og har lang erfaring med å integrere vitenskapsbasert innsikt i utviklingen av anbefalinger for utforming av steder, objekter og tjenester som støtter ønskede kognitive, følelsesmessige og fysiske erfaringer (Augustin 2009).

oppleve sterke, energiske farger for intense, dermed ha en utmattende effekt (Augustin 2009, 91).

Farger kan også påvirke oppfattelse av tid. Frank H. Mahnke skriver i boken sin «Color, environment, & Human Response», om en undersøkelse som ble gjort av to psykologer, Byron og Mikellides. Psykologene testet en gruppe mennesker, ved å plassere dem i to ulike rom. Det ene rommet var malt med varme farger, og det andre rommet med kalde farger. Resultatet viste at de som ble plassert i det kalde rommet, oppfattet at tiden gikk saktere enn de som var i rommet med varme farger. Psykologene Porter og Mikellides mener at resultatet kan ha noe med at de varme fargene gir mer stimuli enn lyse, kalde farger (2006).

Stimuli er fysisk påvirkning av sanseorganene, og er essensielt for menneskers persepsjon og interaksjon med verden. Forskning sier at understimuli kan føre til aggressiv og apatisk adferd, og depresjon. Hvite vegger betraktes som monotont og tomt, og kan ha negativ effekt på mennesker. Dette skyldes understimuli, og kan være like ubehagelig som overstimuli. (Augustin 2009, 50). Ved understimuli søker vi innover i oss selv, noe som kan gi varierte reaksjoner ut fra den enkeltes psykiske tilstand. Fargekontraster i variasjon med ulike fargekulører, vil gi god og sunn variasjon i innemiljøet. Dette forhindrer at øyne og sinn kjedes, og gir god effekt på opplevelsen av rommet (Küller og Mikellides 2009).

I arbeide med å utforme et rom, må farger ses i sammenheng med omgivelser og brukere. Fargevalg kan derfor ikke generaliseres (Mahnke 1996, 43).

2.6.2 Utforming og romlige virkemidler

I tillegg til farger har også rommets utforming mye å si for opplevelse og adferd.

Åpenhet med oversikt og utsyn, er nødvendig for menneskers orientering i omgivelsene, føle kontroll og trygghet. Mennesker har en tendens til å føle utrygghet med åpen og eksponert rygg. Dette skyldes et instinkt fra evolusjonen da mennesket levde ute i det fri, og ble jaktet på (Augustin 2009, 25). Mennesker foretrekker derfor å sitte med ryggen inn mot noe hardt og solid, slik som romdeler eller en vegg. En undersøkelse har vist at slike plasser ofte blir okkupert først i restauranter og kafeer, fordi vi ønsker å kunne slappe av, med ryggen godt beskyttet, og med kontroll (Augustin 2009, 72).

På grunn underliggende instinkter, tiltrekkes mennesket av det levende. Tilstedeværelsen av friske planter har positiv effekt. Planter antas å ha betydning for vår emosjonelle respons, spesielt opplevelsen av glede. Forsking viser at planter i et kontormiljø kan øke trivsel, redusere stress, øke prestasjoner, og bidra til redusert sykefravær. (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 228).

Bevisst bruk av interiørarkitektur med romlige virkemidler og design, vil kunne påvirke opplevelse og adferd i et rom. Slik kan ønsket adferd fremmes eller motvirkes. Rommets bruk avhenger av hva som befinner seg i det, og hvordan det er utformet. For eksempel kan et rom være utstyrt med kun en lenestol, og ha mørke farger på veggene. Denne utformingen gjør at brukere kan sitte rolig og avslappet. For å utvide rommets bruksområde kan det tilføre et sidebord, som tillater brukerne å sitte og jobbe, også med en kaffekopp. Flexibilitet og overenstemmelse mellom design og funksjon er derfor ønskelig ved utforming av rom.

Ulikheter mellom rom gjør at brukere kan velge å engasjere seg, når omstendighetene og omgivelsene tillater det. Slike grep kan gjøres i et kontorlandskap ved å tilføye varierte soner og rom, som stimulerer sanser med ulike visuelle uttrykk. Dette setter rammer for hva som er ønsket adferd, og ikke (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 125). For eksempel vil et rom som assosieres med et bibliotek oppfordre brukere til å opptre rolig.

Lys har også en medvirkende effekt. Et rom med mye lys og farger gjør oss mer fokuserte og aktive. Rom med kalde farger og dempet belysning gjør oss rolige og avslappet. Slik kan lys påvirke energinivåene og de mentale oppgavene som skal utføres i rommet (Augustin 2009, 63).

2.7 Brukernes medvirkning på design

Som designer eller bruker er man preget av profesjon og erfaringer. Dette kan legge føringer for romoppfattelsen hos begge. Steder oppleves forskjellige når det legges ulike meninger i omgivelsene, og kan bidra til dissonans mellom bruker og designer. Designere bør derfor kartlegge brukerne av de omgivelsene som skal utformes, og brukere bør bli kjent med designerens kunnskaper og erfaringer og med dette skape gjensidig respekt og forståelse. Denne prosessen kan være tidkrevende og omfattende, men er viktig hvis det materielle skal fungere etter intensjon og bruk. Ved å inkludere brukerne kan de oppnå en følelse av

eierforhold til utformingen. Dette er viktig med tanke på adferd og vaneendring, som ofte er nødvendig når nye løsninger innføres i et kontorlokale (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 133).

3 Metodebruk og datainnsamling

Metodene som er valgt for å belyse problemstillingen er kvalitative metoder som feltstudie og intervju.

3.1 Feltstudie

Feltstudier handler om å studere mennesker og fenomener i deres nærliggende omgivelser. Metoden er kvalitativ noe som betyr at forskeren innhenter informasjon gjennom å studere og observere brukerne der de er. Målet med metoden er å forstå ulike fenomener gjennom brukernes eget stå sted (Næss og Pettersen 2017).

Det ble kun gjennomført feltstudiet på mottaket til NAV Skillebekk, ettersom det ikke var tilgang til kontoret. Dette er kun utdrag fra feltstudie, hele analysen finnes i vedlegg II. Denne metoden ble brukt for å selv oppleve stedet, og for å observere brukerne av mottaket.

3.1.1 Funnene fra feltstudiet

Bygget er et fredet, bruttalistisk bygg fra 1960 tallet. Fasaden er kledd i naturbetong, som har en grov overflate. I boken Arkitekturens uttrykksformer beskriver Thomas Thiis-Evensen denne overflaten som aggressiv og avvisende, fordi den kan skade oss ved berøring (1982, 290). Det er derfor unngåelig å påpeke ironien i at dette er et bygg som nå brukes av det offentlige støtteapparatet. Viktigheten med å gjøre opplevelsen imøtekommende og inkluderende større, grunnet byggets uttrykksform.

Tilretteleggingen for svaksynte og bevegelseshemmede kunne vært utbedret. Fra fortauet og inn til mottaket brer det seg en rampe inn mot inngangspartiet til mottaket. Rampen er to-delt, med kantsteiner. Det ene feltet går i flukt med fortauet, mens det andre feltet har et stepp på ca. 10 cm. Det er uvisst om dette trinnet har en funksjon, men det kunne like gjerne gått i flukt med fortauet som det andre feltet. Trinnet utgjøre en snublefare.

Mottaket består av et seksjonert området i to deler, på høyre side ligger samtalerommene, på venstre side ligger resepsjon, venteområdet og selvbetjeningsstasjoner, manuelle og tekniske. Ved ventegruppen står PC-stasjoner mot veggen, slik at brukerne står med ryggen ut mot ventegruppen. Ett av PC-stasjonene har en stol, og en hev-senk mekanisme.

Samtalerommene har hvite vegger med enkelt utformet møblement bestående av pult og stoler. En folie er det eneste som forhindrer total innsyn til samtalerommene. I tillegg finnes et sikret samtalerom som ikke inneholder løse gjenstander, men har ett ståbord som deler rommet i to. Langs underkanten er det festet en sporadisk plate som gjør at rommet er helt adskilt fra brystet og ned, for å separere bruker og saksbehandler. På saksbehandlerens side er det en alarmknapp på undersiden av bordplaten.

Refleksjon over funn i feltstudiet

Feltstudiet av mottaket på NAV Skillebekk ga et bilde av hvordan mottaket fungerer og oppleves. Selvbetjeningsstasjonene er plassert svært uheldig, og bidrar ikke til følelsen av trygghet. Dette gjør at mottaket ikke virker trygt og inkluderende.

Samtalerommene kunne hatt et mer vennlig uttrykk. Utforming gjør at de ansatte hos NAV føler seg trygge, men på bekostning av at brukere kan føle seg eksponert. Konklusjonen er at mottaket har et forbedringspotensial.

3.2 Intervju

Intervju er en kvalitativ metode som er valgt fordi den gir muligheter til å få økt forståelse for et bestemt tema, slik informantene opplever det (Næss og Pettersen 2017, 86).

Hovedfokus i denne oppgaven er kontorlandskapet, men ettersom både mottak og resepsjon er en del av de ansattes hverdag, tas disse med i forskingen. Intervjuobjektene vil derfor være blant både ansatte og brukere, som vil analyseres hver for seg.

Hensikten med intervjuene er å kartlegge hvordan brukerne opplever ankomst og besøk, både i mottak og samtalerom. Intervjuene brukes for å avdekke eventuelle behov og mangler.

Alle informantene som intervjues i denne oppgaven er opplyst om at deres anonymitet ivaretas. Intervjuene er anonymisert og kategorisert med bokstavene A, B, C, D og E.

3.3 Intervju med brukere av NAV

Informantene som er valgt ut er to brukere med ulike bakgrunnshistorier i NAV-systemet. Nedenfor finnes utdrag fra intervju med de to informantene. Til slutt presenteres en analyse av brukernes erfaringer.

3.3.1 Intervju med informant A

Informant A er bruker av NAV grunnet arbeidsledighet, og er derfor jevnlig i kontakt med NAV for å få støtte.

Spørsmål rundt mottaket

Informant A blir spurt om selve vente situasjonen ved mottaket, før A blir hentet av saksbehandler.

A forteller at det har blitt mye unødvendig venting, og liker å plassere seg slik at A har oversikt og er godt synlig for saksbehandler. Det å bli sett av saksbehandleren er viktig for A, etter som A føler at man lett kan bli oversett. A forteller videre at selve ventesituasjonen kan oppleves ubehagelig ettersom A ikke er så glad i folkemengder. A tenker ikke noe spesielt over omgivelsene i mottaket, og har kun vært bruker av ett mottak.

A blir spurt om prosessen rundt det å fylle ut skjemaer og snakke med resepsjon oppleves. A forteller at alt har generelt blitt vanskelig, men at det har blitt mindre køer i resepsjonen. De korte køene er et resultat av at man ikke lenger får samtaler uten å ha avtalt tid på forhånd med saksbehandler.

Spørsmål rundt samtalerommet

A er ikke bruker av NAV Skillebekk, og derfor er beskrivelsen av samtalerommet noe annerledes.

A beskriver sin erfaring med samtalerom som helt ok, fordi utformingen har vært kontorlignende. Det som derimot opplevdes ugreit for A, var å bli synliggjort ved at døren ble stående åpen ved enkelte anledninger. A opplevde samtalerommet som godt lydisolert.

3.3.2 Intervju med informant B

Informant B er arbeidsufør grunnet sykdom, og derfor bruker av NAV.

B opplevde ikke venteområdet ubehagelig, men at det føles ubehagelig å sitte ved siden av andre. B ønsker derfor å unngå dette ved å plassere seg midt i rommet. Utfylling av skjemaer

og samtale med saksbehandler opplevdes vanskelig. Skjemaene er vanskelige å forstå, og det er mye tilleggsinformasjon som skal med.

Spørsmål rundt samtalerommet

B forteller at samtalerom oppleves nøytralt, verken behagelig eller ubehagelig. At samtalerommet hadde innsyn var uproblematisk for B. Rommet virket også godt lydisolert.

Analyse av svarene

Både A og B mistrives i folkemengder og vil helst ikke sitte ved siden av noen. Ut fra deres valgte plasseringer søker begge kontroll og oversikt over venteområdet.

Informantene kunne fortelle at det oppleves vanskelig å fylle ut skjemaer, og snakke med noen. Dette er problemer som berører NAV sine prosedyrer, og blir derfor ikke diskutert videre.

De to informantene har ulike opplevelser av det å sitte i et samtalerom, og kan forklares med at de samtalerommene også var ulike. Derfor er det vanskelig å trekke noen klare slutninger om samtalerommene. Dersom A hadde vært i det samme samtalerommet som B, antas A og ha reagert sterkere på utformingen enn B. Samsvaret mellom informantene, er behovet for oversikt, kontroll og avstand fra andre, noe som er viktig å ta hensyn til. Ut ifra den informasjonen som ble gitt, kan det konkluderes med at det er viktig å gi muligheter og variasjon, ettersom vi alle er forskjellige og har ulike behov.

3.3.3 Intervju med brukere av åpent kontorlandskap

Informantene som er valgt ut sitter i åpne kontorlandskap i ulike NAV kontorer. Det er på bakgrunn av deres erfaringer med å sitte i åpent landskap at de er valgt ut.

3.3.4 Informant C

Informant C er en ekstrovert person som sitter i et lyst, hvitt kontorlandskap. Pultene er utstyrt med to PC-skjermer, men har ingen skjerming rundt pulten, noe som C gjerne skulle hatt. Foruten dette trives C med plassen sin, fordi den er i et hjørne og nær et vindu, noe som gir fri rygg. C kunne godt hatt en annen farge på veggene fordi dem oppleves litt sterile. C ville valgt gul på veggene.

Planlegging av dagens arbeid må gjøres, og C kan fortelle at konsentrasjonskrevende arbeid gjøres når det er få på kontoret. Stillerom og møterom brukes ved behov for telefon- og videomøter. C har likevel ingen problemer med å si fra til sine kolleger ved for mye støy. Andre typer kontorløsninger har C ingen erfaring med, men kunne tenkt seg eget kontor. Fordelene ved det å sitte i åpent kontorlandskap er i følge C nær tilgang til kolleger ved behov for hjelp, samt at det er veldig sosialt.

3.3.5 Informant D

Informant D er en introvert person som sitter i åpent kontorlandskap, og har gjort dette i 4 år. Lokalet er utstyrt med kontorpulter med skillevegger foran på pulten, men ikke høyere enn at D kan se kollegaene. Lokalet kunne godt vært mer lydisolert, og det hadde hjulpet med skillevegger på sidene av pultene. Veggene er hvite noe, D synes er helt greit, men kunne godt hatt en lys lillafarge. D samarbeider mye med sine kollegaer og det er derfor behov for samtaler. Stillerommene brukes ikke så ofte, fordi det oppleves styrete å skulle koble seg opp. IT-utstyret er ikke helt på topp. Når D skal konsentrere, ser tar D i bruk headset eller sier ifra til sine kolleger. Selv viser D hensyn ved å be kollegaene si ifra om D bråker. Konsentrasjonskrevende arbeid gjøres helst på ettermiddagen, når det er mindre folk i lokalet. D har tidligere sittet på eget kontor, og var svært skeptisk til det å skulle flytte til åpent kontorløsning. Nå hadde D syntes at det hadde vært ensomt å skulle sitte på eget kontor. Det positive med å sitte i åpent landskap er at man lettere kan snakke og samarbeide med sine kolleger, sier D.

3.3.6 Informant E

Informant E er en introvert person og sitter i et hvitt åpent kontorlandskap. Pulten til E har skillevegger rundt og er utstyrt med to PC-skjermer. Om E hadde kunnet velge, ville E hatt lys blå farge på veggene, plassert seg mer skjermet vekk fra gangbanen. Lydisoleringen i lokalet kunne vært utbedret, da det forekommer støy både inne og utefra. E er flink til å si ifra til sine kolleger om de skulle bli for støyete. Ellers bruker E headset for å slippe unna støyen. E viser hensyn til de andre ved å gå stille og prate lavt. Stillerommene brukes 2-3 ganger i uken for behandling av konfidensiell informasjon. Å gjøre konsentrasjonskrevende arbeid mener E må gjøres tidlig på før kontoret fylles opp. E har ingen problemer med å si ifra til sine kolleger om man opplever å bli forstyrret. E har kun erfaring med å sitte i åpent kontorlandskap, og kunne kanskje tenke seg å sitte i et mindre åpent kontorlokale med mindre

folk. Det positive ved å sitte i åpent kontorlandskap er den lave terskelen for å kunne kontakte kolleger og be om hjelp, sier E.

3.3.7 Analyse av svarene

To av informantene er introverte og har mer behov for ro enn ekstroverte. De introverte blir også lett utmattet av for mye stimuli, i motsetning til ekstroverte som får mer energi (Augustin 2009, 91). Informantene ble spurt om foretrukket farge på veggene, svarene gjenspeiler deres personlighetstrekk. De to introverte foretrakk duse, lyse farger som virker, beroligende, mens den ekstroverte foretrakk varm, sterk, farge som øker energien.

Alle tre mente at lydisoleringen burde bli bedre. Informant D og E har skillevegger foran og imellom pultene, men ikke høyere enn at de kan se over. Informant C har ikke det, og er misfornøyd med løsningen fordi det kunne bidratt til mer skjerming og lydisolering.

Stor pult er noe alle tre foretrekker, gjerne med to skjermer. Stillerom brukes noe variert. En av dem forklarer at IT systemet er vanskelig og knotete å koble seg på. Alle informantene forteller at de har hvite vegger på kontoret, og at det oppleves som sterilt og kjedelig. Informantene ble spurt om de hadde personlige eiendeler på plassen sin, noe dem ikke hadde, men ville hatt på eget kontor. Personlige eiendeler på arbeidsplassen kan gi mer trivsel hos arbeidstakerne, fordi de brukes for å markere og personliggjøre plassen. (Ahmadpoor, Siti og Saudah 2015).

Informantene fikk spørsmål om hvor i rommet de ville plassert seg. Informant C og D ville plassert seg i et hjørne hvor det er mer ro, og med ryggen mot veggen. Informant E ville plassert seg vekk fra gangbanen. Dette viser at informantene vil bli skjermet fra støy, og samtidig ha oversikt over rommet. Dette skaper trygghet. Det samme gjelder når vi sitter med ryggen til, da kan vi føle oss eksponert og sårbare (Augustin 2009, 10).

Videre blir informantene spurt om de har erfaringer med andre typer kontor, slik som cellekontor. Negative holdninger til åpent kontorlandskap er ofte blant de som har hatt eget kontor. Dette viser at man er skeptisk til endringer, og holder fast på gamle vaner (Skogland 2017, 10).

Informant D har hatt erfaring med eget kontor, og var skeptisk til å sitte i åpent landskap. Nå mener informant D at det hadde vært ensomt å sitte på eget kontor. Dette viser at negative inntrykk man har hatt om åpent kontorlandskap kan endre seg så lenge de motbevises.

Informant E har hatt erfaringer med et mindre åpent landskap, noe som også fungerte. Informant C har ingen andre erfaringer enn åpent kontorlandskap, men ønsker eget kontor. Dette kan forklares med at informant C ikke har hatt gode nok løsninger på sitt arbeidssted. Ettersom C er ekstrovert og sosial, ville besittelsen av et eget kontor sannsynligvis bli kortvarig. Det å sitte adskilt kan fort bli ensomt.

Informantene kan fortelle at de må planlegge dagen for å få gjort konsentrasjons arbeid, men de har ingen problemer med å si ifra til sine kolleger om forstyrrelser. For å begrense støyen bruker informantene headset. De anser seg selv som hensynsfulle overfor andre, og prøver derfor ikke å forstyrre, ved å bruke stillerom og gå stille.

Dette viser at med gode, etablerte kjøreregler på kontoret, vil åpent kontorlandskapet fungere forutsatt at rammebetingelsene oppfyller de ansattes behov for å utføre arbeidsoppgaver (Karlsen 2015, 58).

Informantenes syn på åpne kontorlandskap er subjektive og resultatene fra intervjuene kan derfor ikke generaliseres. Resultatene kan likevel bidra til å belyse problemer som kan løses, slik som lydisolering, skjermvegger og løsninger for plasser som er nært trafikale soner, slik som gangbane og sosiale soner.

4 Kreative metoder

Under idéutviklingsfasen har det blitt brukt skissemetode, tankekart og vrenngningsmetoden «hva om?». Skissemetoden er en kreativ og visuell metode, som gjør det enklere å se idéene i sammenheng, og ble derfor valgt. Tankekart-metoden ble brukt fordi det er en effektiv måte å samle alle ord, tanker, idéer og assosiasjoner på. Metoden «hva om?» tvinger hjernen til å tenke utenfor boksen. Metoden slik den har blitt brukt i dette prosjektet, gikk ut på å spørre «hva om X?» og fylle X med f.eks «hva om gulvet var laget av tennisballer?» Dette gjør at man danner seg bilder, som også kan føre til idéer (Lerdahl 2013, 124, 138, 176).

4.1 Tankekart

Tankekartet ble brukt for å utvikle konsept til hver etasje. Til mottaket ble det brukt ord og tanker rundt det å være NAV-bruker, og rundt det å sitte i venteområdet og i samtalerommet. Til slutt ble det brukt ord som var knyttet opp til NAVs visjon og verdier, som førte til utviklingen av konseptet til mottaket. Se vedlegg VI, s.1

Til kontorlandskapet ble det brukt ord og uttrykk som assosieres med det å sitte i et åpent landskap, samt de grunnleggende behovene. Dette førte til navngivingen på konseptet som er beskrivende for hva oppgaven handler om, persepsjon. Se vedlegg VI, s.1 for prosessen.

4.2 Vrengningsmetoden «Hva om?»

Metoden ble brukt for å komme i gang med kreative designløsninger både til mottaket og kontoret. Dette ga idéer til fargevalg og soneinndeling, som videre ble utarbeidet i skisse metoden. Se vedlegg VI, s.2 og 4.

4.3 Skisse

Skissering var den metoden som ble brukt mest i den kreative prosessen. Her ble planløsningene til, og noen av designløsningene: Ventegruppen, PC-stasjonene, skillevegger og den manuelle stasjonen. Se vedlegg VI, s.3, 6 og 7.

5 Konsept

Det er utarbeidet to ulike konsepter for hver etasje, ettersom de har forskjellige målgrupper.

5.1 Konsept Mottaket

Konseptet for mottaket er utarbeidet etter NAVs verdier og visjon, som forteller NAVs målsetting. Visjonen lyder slik: «Vi gir mennesker muligheter». Visjonen skal gjenspeile de tre samfunnsmessige funksjonene i NAV mandat: Mulighet for arbeid, mulighet for meningsfull aktivitet, og mulighet for inntektssikring i henhold til lovfestede rettigheter. NAVs verdier er tydelige, til stede og løsningsdyktige (NAV 2013).

Figur 5-1 Konsept Mottaket

Visjonen og verdiene har blitt oversatt til: «*Persepsjon og Affeksjon*», «*Perception & Affection*» Affeksjon i denne sammenheng betyr hengivenhet, ømhet og kjærlighet (Gundersen 2018). Persepsjon betyr sanseinntrykk, forestilling eller fornemmelser. I interiørarkitekturen snakker man om rompersepsjon, som betyr oppfattelse av rommet og den tredimensjonale verden som omgir oss. Vi opplever rommet med kroppen og sansene. Sansene påvirkes av stimuli fra våre omgivelser, og slik vi oppfatter miljøet rundt oss. Vi opplever rom basert på tidligere erfaringer og sanser (Klingenberg 2015, 145).

5.2 Konsept Kontoret

Konseptet for kontordelen er utarbeidet fra problemstillingen. Konseptet heter: «*Work Perception*». Her står de ansattes grunnleggende behov i fokus: Siktlinje, kontroll, funksjonalitet og fleksibilitet. Dette er noen viktige faktorer i en kontorutforming, som bidrar til de ansattes velvære (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 151).

«*Work perception*» handler om hvordan man oppfatter, og opplever omgivelsene på arbeidsplassen. I løpet av en dag har vi opplevd en mengde med sanseinntrykk, og alle former for stimuli. Slik som lukt, lyd, det visuelle, og det taktile. Vi kan oppleve å bli bombardert med forskjellige stimuli, som vi tolker og opplever på vår egen måte. Noe som er med på å påvirke vår adferd og handlinger. Vår persepsjon påvirker vår adferd og tankesett (Educba 2019).

Figur 5-2 Konsept Kontoret

6 Utformingen av det åpne kontorlandskap

6.1 Kontorløsningen

Kontorets utforming har fått en oversiktlig planløsning med muligheter for fleksibilitet. Med dette menes at det er lagt til rette for at kontorløsningen enkelt kan endres ved behov (Byggforsk 2001).

Byggets kjerne som består av heis og trapperom, er uberørt ettersom det inneholder bærende konstruksjoner og fredede elementer. Toalettkjerner har beholdt sin eksisterende plassering. For optimal utnyttelse av arealet, er det valgt å forme kontorlandskapet rundt kjernen, og plassere rom som hyppig brukes i midten, med adgang fra begge sider. Dette er rom som print, stillerom og garderobe. Ved å plassere slike rom i kjernen vil man kunne styre bevegelsesmønstret vekk fra arbeidsområdet (Byggforsk 2001).

Kontorlandskapet er delt inn i en østvendt del og en vestvendt del, hvor den vestvendte delen består av 24 arbeidsplasser, og østvendte delen med 20 arbeidsplasser. Arbeidsplassene er seksjonert i stasjoner med fire plasser per stasjon. Alle stasjonene er plassert langs vindusrekken for å få tilgang til naturlig lys. Plassene er utstyrt med hev-senk pulter, skjermvegger, oppbevaring tilsvarende trehyllmeter per ansatt, og ergonomiske kontorstoler. Bordmonterte skjermvegger har høyde tilpasset for å redusere spredning av støy, samt ivaretar siktlinje for å støtte opp om behovet for oversikt og kontroll (Byggforsk 2003). Skjerming utpekte seg som viktig i intervjuene.

Kontorløsningen har fast-plass-ordning, men det foreslås at kontoret innfører en *clean desk policy* for å redusere rot og annen visuell støy (Karlsen 2015, 143).

Kontroll

En av svakhetene til den åpne kontorløsningen, er at man ikke kan kontrollere når og hvem som kan ta kontakt (Maher og Courtney 2005, 6). Over hver arbeidsplass henger det en pendel som fungerer som varsler. Denne skal hjelpe de ansatte med å kontrollere tilgjengelighet. Ved å slå på pendelen signaliserer man ikke ønsker å bli kontaktet. Pendelen er et forsøk på å gi psykologisk kontroll til ansatte.

Stillerom og hvilekrok

Det å kunne fjerne seg fra den faste arbeidsplassen, og jobbe et annet sted, gir frihet og variasjon. For å underbygge dette er det satt opp stillerom og hvilekroker, lett tilgjengelig for hver arbeidssone. Tilgjengelighet gjør at det blir mindre trafikk i gangbanen forbi arbeidsplassene (Byggforsk 2001).

Sosialsoner

I tillegg til arbeidsplassene og stillerommene, er det laget en sosial sone hvor de ansatte kan ta pauser og sosialisere. Byggets kantine ligger i 10. etg, og det er derfor ikke lagt til rette for matoppbevaring eller lignende. Den sosiale sonen er utstyrt med ulike typer sittearrangement som skaper variasjon og fleksibilitet. Sonen er plassert i byggets sørlige ende og har havutsikt. For å minimere spredningen av støy fra den sosiale sonen, er det satt inn spesialbygde skillevegger og stillerom som adskiller sonene.

6.2 Belysning

For å skape et godt kontorlandskap, må det være god tilgang til lys. Dagslys er svært viktig for helse, trivsel og biologiske rytme, fordi det påvirker hjernens produksjon av en rekke hormoner, som igjen har en effekt på humør, døgnrytme, produktivitet og læring. Det kalde lyse gjør oss mer våkne og aktive, mens det varme lyset gjør oss mer avslappet og rolige. Dynamisk belysning er derfor blitt brukt i kontorlandskapet. Dette vil gi arbeidstakerne en myk start på dagen med varmt lys, og mer energi med kaldt lys midt på dagen (Berg 2017). Kontroll er også knyttet opp til belysning da man ofte ønsker, eller har behov for å styre belysningen selv. Dette er løst ved at de ansatte har egen bordlampe på pulten.

For å skape variasjon i de ulike sonene, er det blitt brukt ulik lyssetting. Den generelle belysningen over arbeidsplassene består av innfelt belysning imellom spilene i spilehimlingen. Belysningen er lagt i et mønster som understreker bevegelse og rytme,

samtidig som det er en subtil integrering av kontorets logo. Gangbanen, garderoben og printrommet har panelbelysning innfelt i systemhimlingen. I den sosiale sonen fortsetter spilehimling med samme belysning. Ulike typer pendler er supplert i forskjellige høyder over de ulike sittegruppene, for å skape en bestemt atmosfære.

6.3 Farger og materialer

Hovedfargen som går igjen i kontoret og mottaket er en grønn, dus, tone. Fargen er valgt som en kontrast til NAVs røde logo, samtidig som den ikke er for overstimulerende. I tillegg til malte overflater er det supplert med ulike tapeter i stillerommene og hvilekrokene. Dette er for å skape variasjon i farger og uttrykk, samt for å skape ønsket stemning. Gulvene i kontorlandskapet varierer i farger og materiale. Dette er for å definere soner, noe som også gjør det lettere å orientere seg, spesielt for svaksynte. Det er hovedsakelig blitt brukt teppeflis laget av resirkulert fiskegarn, i tillegg til gulvbelegget Bolon som er et slitesterkt materiale laget av vevd resirkulert plast. Grunnet gulvbeleggets slitestyrke er det blitt lagt i gangbanen, garderobe og printrom. Trevirke er også blitt brukt i kontorlandskapet i form av spilehimling og detaljer på overflater. Dette gir et lunt uttrykk, samtidig som det er en subtil innhenting av naturen. Som tidligere nevnt tiltrekkes mennesker av det levende, og at planter antas å ha en positiv innvirkning på psyken (Fyhri, Åshild L og Helena 2012, 228). Derfor har elementer av natur vært aktivt brukt i utformingen av kontoret.

6.4 Universell utforming

Tiltakene som er gjort for å overholde et universelt utformet kontor, er fargekontraster i gangbanen. De sorte tykke linjene langs feltet i gangbanen, fungerer som lederlinjer. Sonens overflate og fargekombinasjon gjør det også lettere å orientere seg. Det er også gjort tiltak som plass til snusirkel og terskelfrie overganger (Asmervik 2009, 36).

7 Utforming av mottaket

7.1 Venteområdet

Venteområdet i mottaket har sin opprinnelige plassering, da dette var den beste løsningen. Noen endringer og oppgraderinger er likevel blitt gjort. PC-stasjonen har blitt byttet ut med en ny og mer funksjonell utformet stasjon, og blitt snudd slik at brukerne ikke står med ryggen ut mot mottaket, men med fronten. Sittegruppen har blitt skiftet ut med en ny og mer dekorativ, og som gir brukerne større variasjonsmuligheter. Den manuelle stasjonen hvor det fylles ut

skjemaer, har blitt byttet ut med en mer funksjonell stasjon, da den nye har integrert belysning og rom for oppbevaring.

7.2 Samtalerommene

Samtalerommenes størrelse og plassering er ikke endret, da antall samtalerom måtte opprettholdes. Endringene som er blitt gjort med samtalerommene er overflatebehandling og oppgradering av møblement. Dette har gjort at uttrykket på samtalerommene virker mykere og vennligere da de har fått farger og tapet, som spiller på naturelementer. Den eksisterende folien er skiftet ut. I tillegg til folien som har fungert som et skjermingselement, er det lagt inn gardiner med en bredde på 30 cm. Løsningen gir både nødvendig innsyn og noe skjerming. Dette gjør også at rommet virker triveligere samtidig som gardinene fungerer som akustikkdempende element (Byggforsk 2003).

7.3 Material og fargevalg

Samtalerommene er delt inn i tre forskjellige fargetemaer, basert på blåtoner, grøntoner og rosa med biofiliske elementer. Det er valgt å designe med naturelementer, fordi det appellerer til våre underliggende instinkter, og gjør oss avslappet. Biofilisk design innebærer naturelementer, og fokuserer på å gjenskape en tilnærming til vårt tidligere hjem og omgivelser. Selv om det er mange generasjoner til vårt forhistoriske hjem, forsetter de distingverte aspektene fra vårt tidligere hjem å gi oss positiv stimuli (Kellert 2008).

Fargene rosa, grønn og blå er valgt ut fordi de har vist å ha en positiv effekt på mennesker. Ifølge Sally Augustin (2009) har fargen rosa en beroligende virkning på mennesker med angst. Blåtoner som virker kjølige gjør oss avslappede og rolige. Fargen grønn er valgt ut fordi den representerer naturen.

Gulvoverflatene i mottaket og samtalerommene består av Bolon, men i forskjellige fargenyanser tilpasset bruken og omgivelsene. Slik som i blått samtalerom er det brukt blått gulvbelegg. Dette er gjort for å skape helhet og definerbare soner.

7.4 Sikkerhet

Sikkerhet er en viktig del av mottaket, både for brukere og ansatte. Samtalerommene er utstyrt med to dører, en inngang og en rømningsvei. Rommene er delvis tildekket, da det skal være

innsyn dersom det skulle oppstå en situasjon. Det sikrede samtalerommet er utstyrt med alarmknapp under bordplaten på saksbehandlers side. Rommets møblement er sikret i gulv, og bordet fungerer som rom-deler. Sitteelementene i rommet er laget slik at det er vanskelig å kunne stå på.

7.5 Designløsninger

PC-stasjonen, den manuelle stasjonen og ventegruppen er spesialdesignede løsninger, som er laget med tanke på brukerne. PC-stasjonen er formet som en halvsirkel med spiler rundt, og har hev-senk mekanisme for enkel tilpassing av høyde. Formen forsterker følelsen av at elementet lukker seg rundt og skjermer, samtidig som det støter bort det som er foran (Thiis-Evensen 1982, 256). På bakgrunn av den runde formens karakter og formspråk, er den hyppig brukt i utformingen av stasjonene og ventegruppen, men er også en subtil integrering av NAVs logo.

7.6 Universellutforming

Universellutforming er viktig, og spesielt i mottaket. Fargekontraster i gulvet definerer soner og lederlinjer, slik at det blir lettere å orientere seg for svaksynte. Det er lagt til rette for rullestolbrukere med hev-senk løsninger, og god høyde på sittegruppen med armlener for støtte.

8 Konklusjon

Dette prosjektet kan konkludere med at interiørarkitektur og design, kan medvirke til positive holdninger og adferd, om det brukes for å støtte opp om brukernes behov. Brukerne må ivaretas og inkluderes i arbeidet med utformingen. Dette vil være med på å danne en følelse av eierskap hos brukerne, noe som kan føre til holdnings- og atferdsendring. Det er ikke slik at én kontorløsning passer alle, og det er derfor viktig at brukerne deltar i prosessen (Senneset 2019).

Våre tidligere erfaringer er med på å styre vår oppfattelse og forståelse, og kan forklare enkeltes holdninger til åpent kontorlandskap. Negative holdninger stammer fra uvitenhet, mangel på erfaring, egen tolkning, og frykt for endringer (Skogland 2017). Disse holdningene vil endres etterhvert, samtidig som den ansatte gradvis adopterer den nye plassen og

løsningen. Dette bekreftes i ett av intervjuene med kontoransatte. Gode rammebetingelser og kjøreregler kan skape en ønsket, konstruktiv arbeidskultur.

Bruken av interiørarkitektur og design i mottaket, kan medvirke til følelsen av trygghet, å bli ivaretatt og inkludert. Ved å gjøre miljøet mer i møtekomment, støtte opp under behovet for kontroll og skjerming, og tilrettelegge for universellutforming vil gjøre at brukere med alle typer behov, føler seg sett, inkludert og ivaretatt. Mykgjøring av omgivelsene og skjerming i mottaket, vil få omgivelsene til å virke tryggere og mer vennlige, både for ansatte og brukere av NAV.

9 Kritisk tolkning av egne funn

I løpet av prosjektet har det kommet frem opplysninger og funn som det kan stilles spørsmål til. Undertegnede tilnærming til debatten om åpent kontorlandskap, kan ikke sies å være nøytral, da man har gått inn i forskningen om et ønske om å finne en løsning på problemet «åpent kontorlandskap». Det har vært forsøkt å legge frem fakta som belyser kontorløsningens fordeler og ulemper, men med vilje om å motbevise ulempene. Videre forskning er nødvendig for å oppnå en sikrere konklusjon. Det anbefales at det legges vekt på brukervedvirkning da det ikke finnes en standardløsning som passer alle.

10 Litteraturliste

- Ahmadpoor, Sanaz, Samani, Zaleha, Binti, Abdul, Rasid Siti, og bt, Sofian Saudah. 2015. *Individual Control over the Physical Work Environment to Affect Creativity*. Undersøkelse, Malaysia: KIIE, Lese dato 08.12.18:
https://www.researchgate.net/publication/281146815_The_Impact_of_Personal_Control_over_Office_Workspace_on_Environmental_Satisfaction_and_Performance.
- Arbeidstilsynet. 2016. *Utforming-av-arbeidsplassen/apent-kontorlandskap*. Oslo, Lesedato: 10.11.18: <https://www.arbeidstilsynet.no/tema/utforming-av-arbeidsplassen/apent-kontorlandskap>, 17 November.
<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/utforming-av-arbeidsplassen/apent-kontorlandskap>.
- Asmervik, Sigmund. 2009. *Universell utforming: byer, hus, parker og transport for alle*. . Trondheim: Akademika.
- Augustin, Sally. 2009. *Place Advantage: Applied Psychology for Interior Architecture*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc, Hoboken.
- Berg, Morten O. 2017. *Lys i kontormiljø*. Oslo: Lyskultur, Lesedato. 11.11.18: <https://lysveileder.no/lysveileder/kontorbelysning/lys-i-kontormiljo/>.
- Birgit, Cold. 2010. *Her er det godt å være: om estetikk i omgivelsene. T*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.
- Byggforsk. 2003. *Lydregulering i kontorlokaler 527.309*. Lesedato: 13.01.19.: https://www.byggforsk.no/dokument/428/lydregulering_i_kontorlokaler: SINTEF Byggforsk.
- Byggforsk. 2001. *Møte- og konferanselokaler 371.208*. Lesedato: 13.01.19.: https://www.byggforsk.no/dokument/3036/moete_og_konferanselokaler: SINTEF Byggforsk.
- Byggforsk. 2001. *Strategi for valg av kontorløsning 322.212*. Lesedato: 13.01.19.: https://www.byggforsk.no/dokument/3000/strategier_for_valg_av_kontorloesning: SINTEF Byggforsk.
- Educba. 2019. *Educba*. Lesedato: 05 20, 2019. <https://www.educba.com/perception-in-the-workplace/> .
- Fyhri, Aslak, Hauge Åshild L, og Nordh Helena. 2012. *Norsk miljøpsykologi. Mennesker og omgivelser, Hvordan påvirkes vi av omgivelsene våre?* . Oslo: SINTEF akademisk forlag.
- Gundersen, Dag. 2018. «Store Norske Leksikon.» *Affeksjon*. 02 10. Funnet Mars 14, 2018. <https://snl.no/affeksjon>.

- Hall, Edward T., 1991. *The hidden dimension*. New York: Bantam Doubleday Dell Publishing Group Inc.
- Karlsen, Jan Kristian. 2015. *Tid til arbeid - tid til overs tidstyver, teknologi og åpne kontorlandskap*. Oslo.
- Küller, Rikard, og Byron, Jan, Janssens Mikellides. 2009. *Color, Arousal, and Performance-A Comparison of Three Experiments*. Frankrike: John Wiley & Sons, Lesedato: 10.04.19.
- Kellert, Stiphen R. 2008. *Dimensions elements and attributes of biophilic design*. Redigert av Judith Heerwagen og Martin L Mador. Hoboken John Wiley & Sons.
- Kennair, Ottesen, Leif, Edward. 2016. *Store Norske Leksikon*. 6 Desember. Lesedato: Januar 31, 2019. <https://snl.no/atferd>.
- Klingenberg, Ellen S. 2015. *Interiørarkitektur*. 6673: Scandinavian Academic Press.
- Knudssøn, Kjersti, Linn, Kumano-Ensby Anne, og Bakke Synnøve. 2018. *NRK*. 25 April. Lesedato: Januar 18, 2019. https://www.nrk.no/dokumentar/xl/kan-apent-kontorlandskap-gjore-deg-440-prosent-bedre_-1.14019357.
- Lerdahl, Erik. 2013. *Slagkraft*. 0130, Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.
- Maher, Alena, og von, Hippel Courtney. 2005. *Individual differences in employee reactions to open-plan offices*. Sydney: Researchgate, Lesedato: 10.01.19: https://www.researchgate.net/publication/223201127_Individual_differences_in_employee_reactions_to_open-plan_offices.
- Mahnke, Frank H. 1996. *Color, Environment, & Human Response*. New York: John Wiley & Sons.
- Miller, Jessica, og Michael, Eva, Horneij Michael. 2015. *Work environment perceptions following relocation to open-plan offices: A twelvemonth longitudinal study*. Lund: Work: A Journal of Prevention, Assessment & Rehabilitation. Lesedato: 09.01.19: <http://portal.research.lu.se/ws/files/4093239/8228418.pdf>.
- NAV. 2013. *NAV*. 24 09. Lesedato: Februar 20, 2019. <https://www.nav.no/no/NAV+og+samfunn/Om+NAV/Relatert+informasjon/visjon-og-verdier>.
- Næss, Erik Hans, og Lene Pettersen. 2017. *METODEBOK FOR KREATIVE FAG*. Oslo: UNIVERSITETSFORLAGET.
2018. *Brennpunkt-Kontoret*. Regissert av Synnøve Bakke. Utført av NRK.
- Olsen, Andreas. 20.06.2017. «Gode støtterom for aktivitetsbaserte arbeidsplasser.» Masteroppgave, Halden.

- Porter, Tom, og Mikellides Byron. 2006. *The impact of light and colour on psychological mood: A cross-cultural study of indoor work environments*. . Ergonomics.
- Riksantikvaren. 2017. *Riksantikvaren*. Lesedato: 29.05.19
<https://www.riksantikvaren.no/Fredning/Fredninger/2017/Det-tidligere-administrasjonsbygget-for-Rikstrygdeverket-i-Oslo>.
- Senneset, Siv. 2019. «Økt autoritet gjennom forskning.»
- Skjæveland, Oddvar, og Thuen Frode. 2018. *Mellomrom Arkitekturpsykologi as*. 26 April. Lesedato: Mars 7, 2019. <https://www.mellomrom.no/single-post/2018/04/26/Cellekontor-eller-kontorlandskap-Dette-sier-forskningen-om-hva-som-er-best>.
- Skogland, Mari. 2017. *Arkitekt N*. 30 05. Lesedato: 02 19, 2019. <https://www.arkitektturn.no/forfattere/oddvar-skjæveland>.
- Svartdal, Frode. 2018. *Store Norske Leksikon*. 8 Juni. Lesedato: Januar 31, 2019. <https://snl.no/holdning>.
- This-Evensen, Thomas,. 1982. *Arkitekturens uttrykksform* . Oslo: Universitetsforlaget.
- Wineman, Mahbub,Rashid, og Zimring, Craig Jean. 2009. *Space, behavior, and environmental perception in open plan offices*. A pro spective study, Kansas: Pion, Lesedato:12.12.18: <https://kuscholarworks.ku.edu/handle/1808/16401>.

Speck for NAV-kontoret på Skillebekk

Krav til utforming av kontoret i 3.etg

Kontorlokalet som skal utformes må ha plass til 48 ansatte. Hver ansatt skal ha hev-senk pult i str.1600x80, og 3 hyllemeter til oppbevaring. De ansatte skal ha faste plasser, men skal følge *clean desk* prinsippet.

NAV-kontoret er et *miljøhus*, noe som innebærer minimering av avfall og utslipp. Det skal være tilgang til resirkuleringsavfallsbøtter, men skal ikke plasseres ved kontorpultene da dette kan stride med *clean desk* prinsippet. For å minimere bruken av renhold, er de ansatte pålagt å bruke innesko, noe som er en del av miljøhus kravet. Skohylle eller annen oppbevaring vil derfor være et behov. De ansatte skal også ha tilgang på en sosialsone med kjøkken, utstyrt med kaffemaskin, oppvaskmaskin, kum og oppbevaring, samt kildesortering.

Oversikt over ellemeter som må være med:

48 Låsbare skap

48 Arbeidsplasser

Skjermvegger til pult

3 hyllemeter med oppbevaring pr ansatt.

Garderobe til de ansatte.

8 Stillerom

1 print/kopi rom.

1 arkivrom

2 Møterom

Kontoret skal overholde krav om universell utforming.

Tiltak som forbedrer akustikk

Utforming av NAV mottaket og samtalerom

Krav til utforming av mottaket 1.etg i lavblokken

Mottaket er et lokale som har i løpet av en dag mange besøkende. Her kommer brukere inn for å innhente informasjon, samt snakke med sine NAV-konsulenter. Det legges derfor stor vekt på sikkerhet og universell utforming i dette lokalet. Mottaket har en vektor som sirkulerer i mottaket. Lokalet har også fredede elementer og områder, disse elementene skal tas hensyn til.

Resepsjonsdisken ha plass til 3 ansatte, med skillevegger og et Backoffice. Ved resepsjonen skal det være brukerstasjoner hvor brukerne av NAV kan logge seg inn på en pc for å hente informasjon, eller fylle ut skjemaer. Disse brukerstasjonene skal ha skjermvegger på hver sin side, for å ivareta brukernes personvern. Resepsjonsområdet er også et venteområde og må derfor ha sitte muligheter.

Det skal være 15 samtalerom. Av sikkerhetsmessige grunner skal alle samtalerommene ha to dører, hvor en av dem fungerer som rømningsvei. Det skal også være ett sikkerhets samtalerom, hvor det ikke er noen løse gjenstander. Alt av eventuelle ekstra møbler må sikres og spennes fast til vegg/gulv. Det kan heller ikke plasseres slik at det kan bruke for å stå på, da rommet må ha to adskilte soner.

Oversikt over elementer som må være med:

24 Plasser i venteområdet

4 PC-stasjoner

Manuell stasjon

Resepsjon med plass til tre ansatte

Backoffice

15 samtalerom hvor ett er sikkert samtalerom

Bord og stoler til samtalerommene

print/kopi

Studium: Bachelor Interiør arkitektur

Emne: Bacheloroppgave

Student: 335739

Dato: 25.02.19

Datainnsamlingsmetode/ Researchmetode

Feltstudie av NAV-mottaket på Skillebekk. Felts og stedsanalyse er en researchmetode som brukes for å kartlegge og avdekke brukernes behov, og mulige nye løsninger (Lerdahl 2007, 83-84). Metoden gjøres ved å bruke objektiv og subjektiv analyse.

Objektivanalyse av NAV-mottaket

NAV-mottaket ligger i på Skillebekk ved Drammensveien 60, og har inngang fra bakkeplan. Bygget mottaket ligger i er et fredet bruttalistisk bygg fra 1960- tallet.

Inngangen til mottaket består av et vinnfang med skyvedører med gråsorte profiler. Partiet fra fortauet og til inngangen har en rampe slik at rullestoler får kommet seg frem og inn. Etter at man har gått igjennom vindfanget kommer man inn i et område som er seksjonert. På venstre side ligger ventegruppen, resepsjonen og selvbetjening stasjonene. Høyre del består av samtalerom og korridorer inn til Frogner Bydelshus.

Gulvet består av linoleum med mønster av marmor i en mellom blå/grå farge. De fleste av veggene er hvite for uten veggen bak resepsjonen. Himlingen over området består av systemhimling med T-profil. Området over ventegruppen og selvbetjenings stasjoner er forhøyet med 50 cm, resten av området er i samme høyde. Dekket over bæres av hvite trompetformede søyler. Belysningen jevnt over består av panelbelysning, som avgir et kaldt hvitt lys. Veggene som munner ut mot gaten har vinduer, disse vinduene har en frostet folie med NAV logoen på som dekker ca halvparten av vinduet.

Ventegruppen består av flere rekker med 4 seter med rygg, utført i kryssfiner og eikelaminat. Formen på ventegruppen danner en firkant midt i rommet, og går langs vindusrekken som munner ut mot gaten. På venstre side av ventegruppen langs endeveggen står 4 pc stasjoner. Pc stasjonene vender mot veggen, slik at brukerne står med ryggen ut mot ventegruppen og resten av området.

Resepsjonen består av tre stasjoner. Hver av stasjonene er rammet inn med skillevegger på hver sin side som strekker seg nesten opp til taket. Over resepsjonsdisken henger det rektangulære akustikkpendeler med belysning i midten. Pultene til de tre resepsjonistene danner en del av selve resepsjonsdisken, og har en hev senk funksjon. Uten denne pulten er det bygd på en ekstra del for brukerne slik at dem kan sette fra seg veske og lignede. Dette skaper også en viss distanse mellom resepsjonisten og brukeren. Bak resepsjonen ligger backoffice.

Den høyre delen av området ligger samtalerommene. Rommene varierer i størrelse, men har alltid to dører. Rommene dannes av systemvegger i glass, med gråsvarte profiler. Dørene er branndører utført i samme farge som profilene til systemveggene. Glasset har en frostet folie utformet i tykke striper. Folien er 90 høy, og går 85 cm opp fra gulvet. Farger og materialer er de samme som resten av området. En vegg i hvert av samtalerommene er malt grønn, i den samme fargen som veggen bak resepsjonen. De fleste samtalerommene er utstyrt med stoler og bord, unntatt sikkerhetsrommet. Sikkerhetsrommet er et sikkert samtalerom hvor det ikke er noen løse gjenstander. Rommet har de samme fargene og overflatene som resten av samtalerommene, men har kun et ståbord som deler rommet i to. Under langs underkanten av ståbordet er det festet en plate som adskiller sidene av bordet helt. Sikkerhetsrommets lokasjon ligger langs vindusrekken på høyreside av området.

Subjektiv analyse av NAV-mottaket

Området oppleves lyst, sterilt og livløst. De hvite veggene og gulvet får det til å føles som et venterom på et sykehus. Utsynet ut er begrenset grunnet folien på vinduene. Om folien er for å beskytte brukerne av NAV veit jeg ikke.

Selvbetjeningstasjonenes plassering er svært så uheldig. All informasjon som dukker opp på skjermen kan enkelt sees fra sittegruppene. Det kan heller ikke føles spesielt trygt eller behagelig å stå med ryggen ut mot et åpent rom. Fargeoverflatene og materialene på resepsjonen virker mer gjennomarbeidet og triveligere. Kontrasten fra det hvite rommet og resepsjonens fargerike område er for stort, og oppleves derfor som et stort skille.

Ventegruppens utforming og overflate, oppleves hardt og ukomfortabelt. Avstanden fra hvert sete er 15 cm. Dette kan gjøre at det oppleves litt nært hvis en fremmed setter seg ved siden

av. Oppsette av selve sittegruppen, gjør at men kan møte hverandres blikk om man sitter ovenfor hverandre, men avstanden fra motsatt sete kan gjøre at dette likevel oppleves som akseptabelt. Fra ventegruppen har man oversikt over lokalet og hvem som kommer inn og ut, dette bidrar til en trygghetsfølelse, i motsetning til om man hadde sittet med ryggen til utgangen.

Samtalerommene ble bare observert fra utsiden, men bare det ga et inntrykk av ubehag. Dem opplevdes sterile, tome og monotone. De mørke harde profilene rundt konstruksjonen av rommet ga en assosiasjon til fengsel. Om jeg selv hadde hatt en samtale der inne ville jeg ikke følt at den frostede folien hadde vært nok til å skjerme meg. Da jeg gikk forbi et samtalerom hvor det pågikk en samtale, fikk jeg bekrefte at rommene var godt nok isolerte. Det var ikke mulig å høre hva som ble sagt der inne, men om opplevelsen er lik innenfra veit jeg ikke.

Det sikrede samtalerommet ga et enda sterkere inntrykk av fengsel. Utformingen av rommet ga tydelig preg av at dem som tas med inn her stoler man ikke på. Det positive med dette rommet er at det er plassert langs vindusrekken, og gir rommet naturlig kilde til dagslys selv om den frostede folien hindrer utsyn og innsyn.

Inngang Kilde: Privatfoto

Søyle Kilde: Privatfoto

PC-stasjon Kilde: Privatfoto

Manuell-stasjon Kilde: Privatfoto

Sikkerhetsrom Kilde: Privatfoto

Venteområde Kilde: Privatfoto

Sittegruppe Kilde: Privatfoto

Studium: Bachelor Interiør arkitektur

Emne: BOP3101

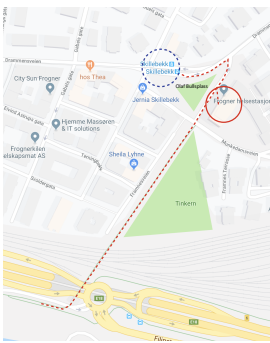
Student: 335739

Dato: 25.02.19

Datainnsamlingsmetode/ Researchmetode

Felts og stedsanalyse er en researchmetode som brukes for å kartlegge området, og innhente bakgrunnsinformasjon. Informasjonen som erverves i denne resarchen kan brukes til inspirasjon, og utviklingen av løsninger (Lerdahl 2007, 83-84). Metoden utføres ved å besøke det aktuelle stedet, og observere.

Bygget som kontoret befinner seg i, ligger på Skillebekk i Oslo. Dette var tidligere det gamle administrasjonsbygget for Rikstrygdeverket. Det opprinnelige Rikstrygdeverket representerte statens satsing på velferdsordninger for befolkningen i etterkrigstiden. Bygget er tegnet av F.S Platou AS, ved arkitekt Frithjof Stoud Platou. Anlegget ble påbegynt i 1958, og ble ferdigstilt i 1960. Metallutsmykningen på fasaden til lavblokken er gjort av Arne E.Holm. Bygget har det klassiske særpreget til brutalismen (Riksantikvaren 2017). Brutalismen var en retning innen moderne arkitektur mellom 1950-1960 årene. Dens typiske skjenne tegn er bruk av enkle geometriske former slik som rektangel og kvadrat. Ubehandlet betong i fasadene som natur-betong var mye brukt i denne stilarten (Cappelen 2014).

Figur 6 Kilde: (Google maps)

Figur 5 Skillebekk trikkestop. Kilde: (Privat foto)

Adkomst

For å komme frem til mottaket eller kontoret, kan kollektivtransport benyttes som trikk.

Trikken stopper få meter unna bygget, det er også muligheter for å gå fra Solli plass som er 8 min unna, og har flere transportmuligheter.

Fremkommelighet

Med tanke på fremkommelighet til og rundt bygge, er det delvis universelt utformet. Overgangene fra trikkestoppet har taktile lederlinjer, og oppmerksomhetsfelt før fotgjengerfelt. Fortauet videre til bygget kan oppleves noe kronglete på grunn av ujevnt underlag. Inngangen til mottaket har en to-delt rampe som brer seg fra fortauet og inn. Rampen er delt av med kantsteiner på midten, og det ene feltet har et stepp på ca 10.cm til fortauet. Rullestolbrukere kommer seg inn med denne rampen, men steppet utgjør en snublefare.

Figur 8 Fotgjengerfelt Kilde:(Privat foto)

Figur 7 Rampe ved inngangsparti
Kilde:(Privat foto)

Beliggenhet

Byggets nærmeste nabo på den nordlige delen, ligger Olaf Bulls plass, som er en liten park og ligger der Drammensveien og Munkedamsveien møtes. Nedenfor plassen ligger nærmeste kollektivtransport, som er 13 trikken. Denne går videre mot Jar eller motsatt vei til Storo. På Byggets sørlige side ligger et annet grøntarealer kaldt Tinkern. Videre går så veien ned mot havna Konge Marinaen. Bygget er ellers omgitt av bygårder fra 1890-tallet.

Beskrivelse av bygget

Det ble lagt stor vekt på å bevare strøkets åpne karakter da bebyggelsen av bygget skulle skje. Anlegget består av en høyblokk med 10.etg og en tilhørende lavblokk med 3.etg. Planene i bygget går opp over kjernesystemet, hvor alle de vertikale forbindelsene befinner seg i, som heis og trapperom.

Konstruksjonen av bygget

Bygget er bygget med armert betong, dekket er støpt og strekker seg fra kjernen og ut til fasaden. Fasaden er bygget opp med prefabrikkerte søyler, som strekker seg oppover og rammer bygget inn.

På byggets fasade er det lagt inn kvadratiske veggelementer som, er festet fast på innsiden av søylene. Materialet som er blitt brukt på fasaden er natur-betong som er et prefabrikkert materiale, utviklet for å minimere vedlikehold (Sletten og Friedt 2018).

Figur 9 Rikstrygdeverket. Kilde: Norsk byggekunst 1961. Bilde hentet igjennom Arkitekt N, (Sletten og Friedt 2018)

Byggets formspråk

Bygget har et stramt uttrykk som blir understreket byggets oppbygging, av vertikale og horisontale linjer. De runne søylene gir en illusjon av at de bærer byggets tyngde alene, men søylenes overflate får dem til å virke sterke nok til å klare det, til tross for størrelses kontrast. Naturbetongen får bygget til å virke sterkt, men også truende. I følge Tomas Thiiesen gir naturbetongen et solid uttrykk, men den kan virke aggressiv og truende, ettersom den kan skrape opp huden (1982, 290).

Informasjonen du gir skal brukes til en Bacheloroppgave i Interiørarkitektur. Temaet er åpent kontorlandskap. Informasjon som blir gitt vil ikke bli brukt dersom den kan identifisere deg. Spørreundersøkelsen er derfor helt anonymt.

Dame: Mann:

1. Kan du beskrive kontorplassen din i kontorlandskapet?
  - a. Hva slags pult har du, vegger rundt, sitter dere mange i lokalet?
  - b. Er du fornøyd med dette?
  - c. Vil du si at du er ekstrovert eller introvert?

2. Hva er viktig for deg med måten kontorplassen din er utformet på? (Stor pult, god pc skjerm, god skjerming, mye lys, kaldt/varmt, nærhet til kollegaer)
  - a. Hva setter du mest pris på med måten du sitter på i dag?

3. Om du kunne velge plass, hvor i rommet ville du plassert deg og hvorfor?

4. Har du personlige eiendeler på pulten, som bilder etc?
  - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
  - b. Hvis du ikke har, vil du hatt det på cellekontor?
  - c. Hvilken farge ville du hatt på veggen på kontoret?
  - d. Bryr du deg om kontoret har farger på veggene?
  - e. Hvis J/N Hvorfor?

5. Har du erfaring med andre former for kontorløsninger?
  - a. Hvis ja, hva kan du beskrive hvordan du satt da? (Hvor mange satt du med, hvordan var pulten, plass, støy)
  - b. Hva var erfaringen med dette?

6. Spørsmål til de som evt. har erfaring med flere typer kontorløsninger, hva er fordel ulempene med nå værende og forrige kontorløsning?
7. Planlegger du når på dagen du gjør ulike arbeidsoppgaver som krever ulik grad av konsentrasjon?
8. Hvordan føler du deg etter en endt arbeidsdag? Fysisk / Psykisk
9. Hva er viktig for at du kan konsentrere deg på jobb? Gjør du noe for å få arbeidsro?
  - a. Benytter ørepropper, hodetelefoner, ber de rundt deg ikke forstyrre, gjøre dette arbeidet hjemme, bruke stillerom.
10. Hva vil du beskrive som støy når du skal konsentrere deg om arbeidsoppgavene dine?
  - a. Hvordan håndterer du situasjonen?
11. Opplever du at du ofte blir forstyrret av støy ?
  - a. Sier du ifra? Hvordan oppleves det å si ifra? Hvilke reaksjoner får man hvis man sier ifra?
12. Når du skal behandle sensitive opplysninger, hvilke hensyn tar du da når du sitter i et åpent kontorlandskap?
13. Opplever du selv at du tar hensyn til andre? I så fall på hvilken måte?
14. Hva benytter du stillerom til?
  - a. Bruker du det ofte?
15. Hva vil du si er fordelene med å jobbe i åpent kontorlandskap?
16. Hva vil du si er ulempene?

17. Hvilke type kontor ville du helst ha valg om du kunne velge? Cellekontor, Åpent kontorlandskap, fleksikontor, AWB osv?

Intervju med brukere av NAV

Hensikten med intervjuet er å kartlegge hvordan brukerne av NAV opplever det å entre og være i mottaket, og samtalerommene. Intervjuet kan brukes for å avdekke eventuelle behov og mangler.

Informantene blir informert om at all informasjon som gis, og som kan brukes for å identifisere dem ikke vil bli benyttet.

Spørsmål om ventesituasjonen og resepsjonsområdet

1. Har du sittet og ventet i resepsjonsområdet hos NAV?

«Ja. Har vært mer venting enn det har vært samtaler».

- a. Hvis ja, hvordan opplevde du det? Var det ubehagelig? Satt du langt vekk fra andre? Hvor i rommet plasserte du deg, og hvorfor?

«Jeg plasserte meg for å få oversikt og være best synlig. Saksbehandlerne skal ikke få mulighet til å overse meg. Så jeg finner alltid de mest synlige plassene. Jeg er ikke spesielt glad i folkemengder. Noen ganger er det verre å vente blant mange fremmede, men personlig synes jeg det alltid er ubehagelig å vente uansett».

- b. Hvis nei, hvordan opplevde du det å komme inn i mottaket?

2. Var det lett å finne frem til det du skulle gjøre? Eks fyller ut skjema, snakke med de i resepsjonen. Hvis nei, hvorfor? Hvis ja, hvorfor?

«Jeg synes det har blitt vanskeligere generelt. Nå er det ikke så lange køer i resepsjonen i Asker fordi folk knapt får samtale tid utenom avtaler. De tar bare imot enkelttilfeller, og jeg har sjelden fått noe ut av å prate i resepsjonen».

3. Tenker du noe over omgivelsene i mottaket?

«Nei. Lite. Jeg har jo også bare brukt ett mottak, og den ser bra nok ut for min del».

Spørsmål om samtalerom

1. Har du vært i ett av NAV sine samtalerom? Hvis svaret er nei trenger du ikke å svare på flere spørsmål.

2. Hvordan opplevde du å sitte i samtalerommet? Kan du beskrive dette.

«Det er trangt og avlangt kontor. Et typisk kontor rett og slett. Ser like ut alle sammen. PC-skjermene er vendt fra deg så man ikke skal kunne se hva som står. Man sitter oftest på en trestol som vender mot vinduet med et bord foran deg. Det er nok saksbehandlerens faste kontor, for det er alltid noen personlige bilder etc. som henger på veggene».

a. Hvis det var ubehagelig. Hva kunne man gjort for at det ville føltes mer behagelig?

«Jeg synes ikke egentlig det er ubehagelig å sitte der. Det som er ubehagelig er å være i en generell NAV-situasjon. Men hvis jeg skal finne noe, så er det at det ikke uvanlig at andre nav-ansatte "bare" skal stikke hodet innom for å spørre om noe kort. Eller om man blir tilbudt kaffe eller vann, og saksbehandleren skal hente den så lar de gjerne døra stå åpen slik at alle forbipasserende kan se deg».

3. Har du vært i et samtalerom hvor det ikke er noen stoler eller løse gjenstander?

Nei.

a. Hvis ja, hvordan føltes dette? Tenkte du noe over det?

4. Hadde samtalerommet du var i innsyn og utsyn?

«Ja. Det har ofte hatt det. I det siste, har det vært mer diskret mht innsyn».

a. Hvis rommet hadde innsyn, hvordan opplevde du dette? Følte du deg trygg? Overvåket? Eller tenkte du ikke over dette

«Jeg hadde ingen paranoide tanker med det. Men jeg føler meg ikke avslappet dersom andre skal se meg i samtale på NAV»

5. Følte du at alt som ble sagt i samtalerommet kunne høres utenfra? Hvis ja, hvorfor? Hvis nei, hvorfor?

«Nei, jeg følte ikke det. Jeg vet ikke hvor mye jeg genuint stoler på saksbehandlere og taushetsplikter. Jeg er generelt lite glad i oppmerksomhet og fokus. Men samtidig skammer jeg meg ikke over situasjonen min og har ingenting å skjule. Jeg har aldri tenkt på at noen kan høre hva jeg sier»

Intervju med brukere av NAV

Hensikten med intervjuet er å kartlegge hvordan brukerne av NAV opplever det å entre og være i mottaket, og samtalerommene. Intervjuet kan brukes for å avdekke eventuelle behov og mangler.

Informantene blir informert om at all informasjon som gis, og som kan brukes for å identifisere dem ikke vil bli benyttet. Intervjuet er helt anonymt.

Spørsmål om ventesituasjonen og resepsjonsområdet

1. Har du sittet og ventet i resepsjonsområdet hos NAV?
  - a. Hvis ja, hvordan opplevde du det? Var det ubehagelig? Satt du langt vekk fra andre? Hvor i rommet plasserte du deg, og hvorfor?

«Følt ubehagelig. Prøver som regel å unngå å sitte rett ved siden av noen. Plasserer meg som regel midt i rommet, om mulig».
  - b. Hvis nei, hvordan opplevde du det å komme inn i mottaket?

2. Var det lett å finne frem til det du skulle gjøre? Eks fyller ut skjema, snakke med de i resepsjonen. Hvis nei, hvorfor? Hvis ja, hvorfor?

«Det har alltid vært vanskelig hos nav og få snakke med noen. Enda verre å få og fyller ut skjema, mye tilleggsinformasjon som skal med».

3. Tenker du noe over omgivelsene i mottaket?

«Nei, det tenker jeg ikke over».

Spørsmål om samtalerom

1. Har du vært i ett av NAV sine samtalerom? Hvis svaret er nei trenger du ikke å svar på flere spørsmål.

«Ja, det har jeg».

2. Hvordan opplevde du å sitte i samtalerommet? Kan du beskrive dette.

Det opplevdes nøytralt og helt ok. Hverken ubehagelig eller behagelig.

a. Hvis det var ubehagelig. Hva kunne man gjort for at det ville føltes mer behagelig?

3. Har du vært i et samtalerom hvor det ikke er noen stoler eller løse gjenstander?

«Nei, det har jeg ikke».

a. Hvis ja, hvordan føltes dette? Tenkte du noe over det?

4. Hadde samtalerommet du var i innsyn og utsyn?

«Det hadde både innsyn og utsyn».

a. Hvis rommet hadde innsyn, hvordan opplevde du dette? Følte du deg trygg? Overvåket? Eller tenkte du ikke over dette

Det tenkte jeg ikke over.

5. Følte du at alt som ble sagt i samtalerommet kunne høres utenfra? Hvis ja, hvorfor? Hvis nei, hvorfor?

«Nei, det følte jeg ikke. Det virket ikke som om noen kunne høre hva som ble sagt».

Informasjonen du gir skal brukes til en Bacheloroppgave i Interiørarkitektur. Temaet er åpent kontorlandskap. Informasjon som blir gitt vil ikke bli brukt dersom den kan identifisere deg. Spørreundersøkelsen er derfor helt anonym.

Dame: Mann: X

1. Kan du beskrive kontorplassen din i kontorlandskapet?

Hva slags pult har du, vegger rundt, sitter dere mange i lokalet?

Har en bred pult på rundt 200x100cm, sitter mot en vegg og har alle andre i lokalet bak meg. Jeg sitter ved vinduet og har en ledig plass ved siden av meg. Ingen vegger mellom min og sidemannens pult, men ser at noen av de andre har en vegg mellom som kanskje strekker seg en 60-70 cm over pulten. Vi sitter rundt 25 i lokalet, som har plass til rundt 30.

Er du fornøyd med dette?

I utgangspunktet ikke, hadde vært deilig med eget kontor, eller å fordele avdelingene til egne lokaler. I det minste skulle det vært mer lydisolasjon mellom hver plass.

Vil du si at du er ekstrovert eller introvert?

Jeg er nok ekstrovert, men da vi jobber i et landskap som ikke gir mye rom for sosialisering grunnet mye arbeid med brukere over telefon og mail er støy og forstyrrelser i veien.

2. Hva er viktig for deg med måten kontorplassen din er utformet på? (Stor pult, god pc skjerm, god skjerming, mye lys, kaldt/varmt, nærhet til kollegaer)

Jeg setter pris på en stor pult, og har en god PC skjerm med muligheten for en ekstraskjerm dersom jeg ønsker det. Har ikke noe å si på belysning eller inneklima da vi sitter i et ganske nytt lokale, men primært er isolasjon av støy det største problemet.

- a. Hva setter du mest pris på med måten du sitter på i dag?
Det sosiale er jo en pluss, og nærheten til kolleger når jeg trenger hjelp er en fordel.
3. Om du kunne velge plass, hvor i rommet ville du plassert deg og hvorfor?
a. *Jeg trives med plassen jeg har da jeg sitter nærmest døren, har vindu og sitter i et hjørne.*
4. Har du personlige eiendeler på pulten, som bilder etc?
«Nei».
a. Hvorfor/hvorfor ikke?
Liker å holde pulten ryddig og får mye kalendere osv fra våre leverandører som tar opp nok plass.
b. Hvis du ikke har, vil du hatt det på cellekontor?
«Det ville jeg nok ja».
a. Hvilken farge ville du hatt på veggen i kontorlandskapet?
«Gul».
c. Bryr du deg om kontoret har farger på veggene?
«Er mye hvitt som kan bli litt sterilt».
d. Hvis J/N Hvorfor?
«Synes farger kan gi energi dersom de blir brukt riktig, mens sterile kontorer kan drepe kreativitet og energi i min mening».
5. Har du erfaring med andre former for kontorløsninger?
a. Hvis ja, hva kan du beskrive hvordan du satt da? (Hvor mange satt du med, hvordan var pulten, plass, støy)
«Har stort sett alltid jobbet i landskap».
b. Hva var erfaringen med dette?
6. Spørsmål til de som evt. har erfaring med flere typer kontorløsninger, hva er fordel ulempene med nå værende og forrige kontorløsning?

7. Planlegger du når på dagen du gjør ulike arbeidsoppgaver som krever ulik grad av konsentrasjon?

a. *«Jeg kan jobbe hjemme når det passer meg, og jeg har mye videomøter i jobben min, så jeg pleier å jobbe hjemme når jeg vet jeg trenger ro rundt meg».*

8. Hvordan føler du deg etter en endt arbeidsdag? Fysisk / Psykisk

a. *«Sliten psykisk og ikke alltid i form til å trene».*

9. Hva er viktig for at du kan konsentrere deg på jobb? Gjør du noe for å få arbeidsro?

a. Benytter ørepropper, hodetelefoner, ber de rundt deg ikke forstyrre, gjøre dette arbeidet hjemme, bruke stillerom.

«Jeg har på musikk for å stenge ute støy når jeg svarer mye mail, og under telefonmøter/videomøter jeg gjør på jobb har jeg ørepropp i tillegg til headset telefon. Flytter meg av og til inn i møterom for enkelte møter og jobber som tidligere nevnt hjemme periodevis».

10. Hva vil du beskrive som støy når du skal konsentrere deg om arbeidsoppgavene dine?

«Folk rundt som snakker om private emner høylydt og ler, leverandører som er innom og tar hilserunden til alle og ikke tar nok hensyn, kolleger rundt som snakker høyt i telefonen med kunder».

a. Hvordan håndterer du situasjonen?

«Samme som forklart på punkt 9».

11. Opplever du at du ofte blir forstyrret av støy ?

a. Sier du ifra? Hvordan oppleves det å si ifra? Hvilke reaksjoner får man hvis man sier ifra?

«Jeg opplever det regelmessig, normalt prøver jeg å stenge ute støy, enkelte ganger sier jeg ifra med å peke på headsettet slik at de flytter seg for sosiale samtaler eller prøver å være stille».

12. Når du skal behandle sensitive opplysninger, hvilke hensyn tar du da når du sitter i et åpent kontorlandskap?

a. *«Flytter meg inn på et stille rom».*

13. Opplever du selv at du tar hensyn til andre? I så fall på hvilken måte?

a. *«Forsøker å ta sosiale samtaler på kjøkken eller andre steder det ikke forstyrrer».*

14. Hva benytter du stillerom til?

a. Bruker du det ofte?

«Bruker kjøkken og møterom til samtaler som ikke dreier seg om arbeid, eller til møter som ikke trenger å diskuteres i et åpent landskap».

15. Hva vil du si er fordelene med å jobbe i åpent kontorlandskap?

«Tilgang på kolleger som kan hjelpe, det sosiale».

16. Hva vil du si er ulempene?

«Støy og at man må flytte seg dersom man skal diskutere noe sensitivt eller sosialt».

17. Hvilke typer kontor ville du helst ha valg om du kunne velge? Cellekontor, Åpent kontorlandskap, fleksikontor, AWB osv?

«Kunne tenke meg et cellekontor».

Informasjonen du gir skal brukes til en Bacheloroppgave i Interiørarkitektur. Temaet er åpent kontorlandskap. Informasjon som blir gitt vil ikke bli brukt dersom den kan identifisere deg. Spørreundersøkelsen er derfor helt anonymt.

Dame: X   Mann:

1. Kan du beskrive kontorplassen din i kontorlandskapet?

a. Hva slags pult har du, vegger rundt, sitter dere mange i lokalet?

«Enkel hev/senk- pult. Vi sitter 5 stykker i landskapet. Fire pulter mot hverandre som en stor firkant, og en på siden. Skillevegger i mellom alle pultene, men ikke høyere enn at vi kan se over på personen som sitter midt i mot».

b. Er du fornøyd med dette?

«Ja»

c. Vil du si at du er ekstrovert eller introvert?

«Introvert stort sett, men mer skravlete i situasjoner hvor jeg kjenner alle godt».

2. Hva er viktig for deg med måten kontorplassen din er utformet på? (Stor pult, god pc skjerm, god skjerming, mye lys, kaldt/varmt, nærhet til kollegaer)

a. Hva setter du mest pris på med måten du sitter på i dag?

«I dag setter jeg mest pris på det kolegialt i landskapet. Vi har sittet sammen lenge (ca 4 år), og kjenner hverandre godt og er flinke til å gjøre sosiale ting utenfor jobb. Vi følger ikke alle strenge føringer som er gitt, men har takhøyde for å snakke i telefon eller spise et knekkebrød ved pulten.

Vi jobber i tverrfaglig team, hvor vi har mange felles saker og utfyller hverandres kunnskap innen de ulike fagområdene. Telefonen kan lett bli sendt rundt, eller saker kan diskuteres der og da. Det faglige påfyllet er også er kjempefordel».

«Stor nok skjerm (gjerne 2) er viktig, og godt lys».

3. Om du kunne velge plass, hvor i rommet ville du plassert deg og hvorfor?

«Ikke ved inngangsdøren, for da må alle gå fordi hele tiden. Ikke ved vinduet for da blir man ansvarlig for persiener opp/ned, og vindu opp/ingen og må sitte i trekken hver gang noen vil ha frisk luft. Gjerne i et hjørne, siden det kan være litt roligere».

4. Har du personlige eiendeler på pulten, som bilder etc?

a. Hvorfor/hvorfor ikke?

«Nei, ikke som er tatt med hjemmeifra. Noen kort, med dette er ting som jeg har fått i jobbsammenheng.

Vet ikke egentlig hvorfor ikke. Det følges bare greit å holde privatlivet hjemme. Jeg bor jo ikke der.»

b. Hvis du ikke har, vil du hatt det på cellekontor?

«Jeg hadde et par bilker på korktavlen da jeg satt på cellekontor, men det var tennelig lite. Tror ikke jeg vil ta med meg bilder eller andre ting til jobb selv om jeg skulle ha flyttet til cellekontor igjen».

c. Hvilken farge ville du hatt på veggen i kontorlandskapet?

«Lilla litt dus»

d. Bryr du deg om kontoret har farger på veggene?

Nei

e. Hvis J/N Hvorfor?

«Har ikke tenkt på mye over det. Det har alltid vært hvite vegger på jobb, og det er jo helt greit, men kjedelig».

5. Har du erfaring med andre former for kontorløsninger?

a. Hvis ja, hva kan du beskrive hvordan du satt da? (Hvor mange satt du med, hvordan var pulten, plass, støy)

«Ja, jeg satt på cellekontor tidligere».

b. Hva var erfaringen med dette?

«Mer arbeidsro og fokusert jobbing. Trivdes med dette. Trenger i liten grad å ta hensyn til andre når jeg jobber».

6. Spørsmål til de som evt. har erfaring med flere typer kontorløsninger, hva er fordel ulempene med nå værende og forrige kontorløsning?

«På cellekontor hadde jeg mer «skylapper» med egne oppgaver i fokus, og så mindre av helheten. eadde ikke like næt forhold til kolleger da. Mindre samarbeid og minde sosialt. Jeg var veldig skaptisk til å flytte til landskap, men nå tror jeg det vile vært ensomt på cellekontor».

7. Planlegger du når på dagen du gjør ulike arbeidsoppgaver som krever ulik grad av konsentrasjon?

«Ja. Jeg legger opp til en time stilletid mellom møter for å gjøre etterarbeidet».

«Større skriveoppgaver som krever mye oppmerksomhet gjør jeg gjerne etter kl 15, når det er mer arbeidsro. Dette er ikke bare i forhold til de i landskapet, men andre kollegaer som kommer ut/inn og prater, mail som haster og telefoner som ringer og avbryter arbeidet».

8. Hvordan føler du deg etter en endt arbeidsdag? Fysisk / Psykisk

«Veldig variert. Stort sett litt sliten i hodet, noen ganger mer enn andre. Dårlig følelse og stressa om jeg ikke har fått tid til å gjøre alt jeg burde. Aldri fysisk sliten, men ofte litt stiv i nakke/skuldre».

9. Hva er viktig for at du kan konsentrere deg på jobb? Gjør du noe for å få arbeidsro?

- a. Benytter ørepropper, hodetelefoner, ber de rundt deg ikke forstyrre, gjøre dette arbeidet hjemme, bruke stillerom.

«Ørepropper. Sier gjerne i fra at «nå setter jeg i ørepropper», så ingen snakker til meg og tror at jeg hører etter. Sier i fra om jeg skal ta en telefon, så tar de andre hensyn og ikke snakker til meg, eller veldig høyt rett ved siden av meg, når jeg er i telefonen. Stort sett sitter alle ganske konsentrert og stille. Vi har tilgang til stillerom, jeg det er så styrete og koble fra laptopen for å flytte seg».

10. Hva vil du beskrive som støy når du skal konsentrere deg om arbeidsoppgavene dine?

«Andre som prater høyt, eller boring/bygningsarbeid som stadig skjer syndt om i bygget».

a. Hvordan håndterer du situasjonen?

«Ørepropper, eller ber om arbeidsro».

11. Opplever du at du ofte blir forstyrret av støy ?

a. Sier du ifra? Hvordan oppleves det å si ifra? Hvilke reaksjoner får man hvis man sier ifra?

«Ikke veldig ofre. Hender at arbeidslysten og konsentrasjonen avtar mot slutten av dagen, og da blir det mer skravlete. Jeg pleier ikke å gjøre noe med det. Bare jobber og sier i fra om at jeg ikke har tid til å avslutte ennå. Da går ofte praten ut på lusjrommet».

12. Når du skal behandle sensitive opplysninger, hvilke hensyn tar du da når du sitter i et åpent kontorlandskap?

«Ingen spesielle hensyn. Alt er digitalt, så det er ikke papirer som ligger åpent. Vi som sitter sammen har mye felles saker, som vi diskuterer i kontorfelesskapet. Jeg låser alltid PC når jeg går fra plassen min».

13. Opplever du selv at du tar hensyn til andre? I så fall på hvilken måte?

«Forsøker å være oppmerksom når noen sitter konsentrert eller er i telefonen. Ikke skravle når de andre jobber konsentrert».

14. Hva benytter du stillerom til?

a. Bruker du det ofte?

«Bruker ikke».

15. Hva vil du si er fordelene med å jobbe i åpent kontorlandskap?

«Har skrevet en del av dette lenge opp. Lav terskal for tverrfaglig samarbeid, og sosialt og hyggelig».

16. Hva vil du si er ulempene?

«Mindre arbeidsro, og mye avbrytelser».

17. Hvilke type kontor ville du helst ha valg om du kunne velge? Cellekontor,

Åpent kontorlandskap, fleksikontor, AWB osv?

«Landskap hvor det ikke sitter for mange (ca 8 stk), og hvor teamet har felles saker slik at det forenkler arbeidet med saker. Jeg ønsker ikke å sitte i landskap med andre som jobber med andre ting/bruekrupper, hvor der ikke er behov for samarbeid. Da forsvinner mye av gevisnten. Viktig å matche typen mennesker som settes sammen, for å unngå for mye konflikter».

Informasjonen du gir skal brukes til en Bacheloroppgave i Interiørarkitektur. Temaet er åpent kontorlandskap. Informasjon som blir gitt vil ikke bli brukt dersom den kan identifisere deg. Spørreundersøkelsen er derfor helt anonym.

Dame: Mann: X

1. Kan du beskrive kontorplassen din i kontorlandskapet?

a. Hva slags pult har du, vegger rundt, sitter dere mange i lokalet?

«Har en heve-senkepult med vegger på omtrent 40 cm rundt. Lokalet har 18 pulter, men de benyttes ikke daglig. På en vanlig dag sitter det rundt 10 stykker i lokalet».

b. Er du fornøyd med dette?

«Form meg fungerer det bra, men det hjelper at rommet aldri er helt full».

c. Vil du si at du er ekstrovert eller introvert?

Introvert

2. Hva er viktig for deg med måten kontorplassen din er utformet på? (Stor pult, god pc skjerm, god skjerming, mye lys, nærhet til kollegaer)

«At jeg kan både stå og sitte å jobbe».

d. Hva setter du mest pris på med måten du sitter på i dag?

«Det er veldig lav terskel for å ta kontakt med kollegaer hvis det skulle være noe».

3. Om du kunne velge plass, hvor i rommet ville du plassert deg og hvorfor?

«Ville sittet på sidene av rommet, hvor færre folk går forbi».

4. Har du personlige eiendeler på pulten, som bilder etc?

«Nei»

e. Hvorfor/hvorfor ikke?

«Andre personer bruker pulten på dager hvor jeg ikke er tilstede. Dessuten er landskapet tilknyttet møterom som mange ansatte jeg ikke kjenner benytter seg av».

f. Hvis du ikke har, vil du hatt det på cellekontor?

«Sannsynligvis.»

g. Hvilken farge ville du hatt på veggen i kontorlandskapet?

h. *«Blå.»*

i. Bryr du deg om kontoret har farger på veggene?

«Nei.»

j. Hvis J/N Hvorfor?

«Jeg foretrekker at det ikke er for sterke farger rundt i omgivelsene.»

5. Har du erfaring med andre former for kontorløsninger?

k. Hvis ja, hva kan du beskrive hvordan du satt da? (Hvor mange satt du med, hvordan var pulten, plass, støy)

l. Hva var erfaringen med dette?

6. Spørsmål til de som evt. har erfaring med flere typer kontorløsninger, hva er fordel ulempene med nå værende og forrige kontorløsning?

«Jeg sitter i et lite kontorlandskap (har delt arbeidsplass). Min erfaring er at terskelen for å ta korte samtaler og lignende ved pulten er lavere på et delt kontor enn i et åpent landskap. Fordelen med et slikt kontor er at det man ikke blir like distraherert av personer som går rundt, enn det man blir i et åpent landskap».

7. Planlegger du når på dagen du gjør ulike arbeidsoppgaver som krever ulik grad av konsentrasjon?

«Ja, jeg kommer som regel tidlig på jobb, og da pleier jeg å gjøre oppgaver som krever mer ro der».

8. Hvordan føler du deg etter en endt arbeidsdag? Fysisk / Psykisk

«Jeg kan være litt susete i hodet hvis jeg har sittet med støydempende headset hele arbeidsdagen. Ellers er det ikke noe jeg tenker over».

9. Hva er viktig for at du kan konsentrere deg på jobb? Gjør du noe for å få arbeidsro?

Type oppgave er avhengig av hva slags ro jeg trenger.

- m. Benytter ørepropper, hodetelefoner, ber de rundt deg ikke forstyrre, gjøre dette arbeidet hjemme, bruke stillerom.

«Jeg bruker støydempende headset hvis jeg virkelig trenger ro. Jeg tør også å si ifra hvis det er mye prat, og jeg trenger ro».

10. Hva vil du beskrive som støy når du skal konsentrere deg om arbeidsoppgavene dine?

«Stemmer, men mest av alt støy utenifra. Sitter i områder hvor det er mye bygningsaktivitet i nabobygg».

- n. Hvordan håndterer du situasjonen?

«Bruker headset ved behov».

11. Opplever du at du ofte blir forstyrret av støy?

Ser kanskje i snitt 2-3 ganger i timen. Noen ganger er det like mye at jeg ønsker å bli distraheret.

- o. Sier du ifra? Hvordan oppleves det å si ifra? Hvilke reaksjoner får man hvis man sier ifra?

«Jeg har sagt ifra, og kollegaene mine har respekt for det. Største utfordringen er at andre utenfor landskapet benytter jeg av møterom som er tilknyttet landskapet. Disser er ikke samme grad oppmerksom på at det bør være ro».

12. Når du skal behandle sensitive opplysninger, hvilke hensyn tar du da når du sitter i et åpent kontorlandskap?

«Sitter på stillerom».

13. Opplever du selv at du tar hensyn til andre? I så fall på hvilken måte?

«Jeg prøver å gå stille og rolig når jeg beveger meg rundt».

14. Hva benytter du stillerom til?

Bruker stillerom for telefonsamtaler og arbeid med sensitive opplysninger

p. Bruker du det ofte?

«2-3 ganger i uka».

15. Hva vil du si er fordelene med å jobbe i åpent kontorlandskap?

«Nærhet til kollegaer. Åpent og lyst».

16. Hva vil du si er ulempene?

«Kan bli mye støy. Kan bli distraherert hvis det kommer og går mange mennesker rundt på kontoret».

17. Hvilke type kontor ville du helst ha valg om du kunne velge? Cellekontor,

Åpent kontorlandskap, fleksikontor, AWB osv?

«Kontor som deles mellom 2-8 personer er det jeg har erfart at passer best for meg».

Studium: Bachelor Interiør arkitektur

Emne: Bacheloroppgave

Student: 335739

Dato: 04.03.19

Datainnsamlingsmetode/ Researchmetode

Dybde intervju med brukere av åpne kontorlandskap. Metoden brukes for å kartlegge fordeler og ulemper med åpne kontorlandskap. Informasjonen er derfor svært nyttig for å kunne belyse problemstillingen, om interiørarkitektur og design kan motvirke dårlige holdninger og adferd. Etersom mistriivsel kan føre til dårlig holdninger og adferd er det derfor viktig at brukernes fysiske og psykiske behov blir i varetatt.

Analyse av svarene

Informantene ble intervjuet én og én, intervjuene ble gjort på ulike dager og steder. Det som er felles mellom disse 3 informantene er at dem sitter i åpne landskap, men det varierte med antall som satt i det åpne kontorlandskapet.

To av informantene er introverte, det vil si at disse personen er mer innesluttet og har mer behov for ro enn en ekstrovert. De introverte blir også lett slitne av for mye stimuli, i motsetning til ekstroverte som får mer energi av mye stimuli (Mahnke 1996). Informantene ble spurt om foretrukket farge på veggene, svarene gjenspeiler deres personlighetstrekk. De to introverte foretrakk duse lyse farger som virker beroligende, mens den ekstroverte foretrakk varm sterk farge som gir mye stimuli.

Alle tre mente at lydisoleringen burde bli bedre i lokalet sitt. Informant A og B har skillevegger imellom pultene og på siden, men ikke høyere enn at de kan se over. Informant C har ikke det, og er misfornøyd med dette fordi det kunne ha bidratt til mer skjerming og lydisolering.

Stor pult er noe dem alle tre foretrekker, og gjerne med to skjermer. Stillerom brukes noe variert av informantene. En av dem forklarer at it systemet er vanskelig, knotete å koble seg på.

Alle av informantene forteller at dem har hvite vegger på kontoret, og at det oppleves det som sterilt og kjedelig. Informantene ble spurt om de hadde personlige eiendeler på plassen deres, det hadde dem ikke, men det ville dem hatt om de hadde eget kontor. Personlige eiendeler på arbeidsplassen kan gi mer trivsel hos arbeidstakerne, fordi personlige eiendeler brukes for å markere sin plass og brukes for å personliggjøre den (Augustin og Neil, Place Advantage: Applied Psychology for Interior Architecture 2009).

Informantene fikk spørsmål om hvor i rommet dem ville plassert seg. Informant A og B ville plassert seg i et hjørne hvor det er mer ro og med ryggen mot veggen. Informant C ville plassert seg på et sted i rommet hvor det ikke var så mange som gikk forbi. Dette viser at informantene vil bli skjermet fra støy, men likevel vil ha en oversikt over rommet. Dette skaper trygghet, og som stammer fra evolusjonens side. Det samme gjelder når vi sitter med ryggen til, ved å gjøre dette i føler vi oss eksponert og sårbare (Augustin og Neil, Place Advantage: Applied Psychology for Interior Architecture 2009).

Videre blir informantene spurt om dem har erfaringer med andre type kontor, slik som eksempel cellekontor. Negative holdninger til åpent kontorlandskap er ofte blant dem som har hatt eget kontor. Dette viser at man ikke er åpen for endringer, og holder derfor fast på det gamle vaner og holdninger (Skogland 2017, 10). Før var det å ha kontor og gjerne større kontorer knyttet opp til rang. Jo høyere opp i systemet jo større kontor. Dette var et system som gjerne den eldre garde har erfaring med. Ved å bli plassert i et åpent landskap kan det føles som om man er blitt degradert (Karlsen 2015).

Informant B har hatt erfaring med eget kontor, og var skeptisk til det å skulle sitte i et åpent landskap. Nå mener informant B at det hadde vært ensom å sitte på eget kontor. Dette viser at den forforståelsen man har hatt om åpent kontorlandskap kan endre seg så lenge det motbeviser den negative forforståelsen.

Informant C har hatt erfaringer med et mindre åpent landskap, noe som også fungerte for informant C. Informant A har ikke noen andre erfaringer enn åpent kontorlandskap, men ønsker å ville ha et eget. Dette kan forklares med at informant A ikke har hatt gode nok løsninger for sitt arbeidssted. Slik informant A har forklart tidligere, har A ingen skillevegger rundt seg som gjør at A kan skjerme seg. Det kan også forklares med at A vil prøve noe annet

enn åpent kontorlandskap. I og med at A er ekstrovert ville det kanskje være kortvarig om A hadde fått et eget kontor. Slik som A selv beskriver seg i intervjuet så er A en ekstrovert person og liker og være sosial. Det å sitte isolert på et eget rom kan virke ensomt.

Informantene kan fortelle at dem må planlegge dagen sin for å kunne få gjort arbeid som kreves konsentrasjon, men dem har ingen problemer med å si ifra til sine kolleger om dem blir forstyrret. For å begrense støyen bruker informantene headsett for å stenge støyen ute. Selv anser de seg selv som hensynfulle mot andre, og prøver derfor ikke å forstyrre, ved å bruke samtalerom og gå stille rundt. Med gode etablerte kjøreregler på kontoret, vil det åpne kontorlandskapet kunne fungere, så sant rammebetingelsene også oppfyller de ansattes behov og arbeidsoppgaver (Karlsen 2015).

Informantenes syn på åpne kontorlandskap er subjektivt tilknyttet og resultatene fra intervjuene kan derfor ikke generaliseres. Resultatet kan likevel bidra til å belyse problemer som kan løses, slik som gode lydisolering, skjermvegger og plassering av arbeidsplasser vekk fra trafikkerte områder slik som ved inngang og sosiale soner.

Research og datainnsamling

Metode: Analyse av dokumentaren Kontoret Brennpunkt NRK

Dato: 17.01.19

Emne: BOP3103

Metoden går ut på å kartlegge og analysere dokumentaren «Kontoret» Funnene i analysene skal brukes for å gi en oversikt over misnøyen over åpent kontorlandskap, og slik finne løsninger.

Innledning

Bakgrunnen for Brennpunkt-dokumentaren er den nye statelige arealnormen som ble innført i 2015. Arealnormen går ut på at alle statelige kontorer, ny bygg og de under rehabilitering ikke skal overstige 23 kvadratmeter bruttoareal pr ansatt.

Beskrivelse og kommentarer til dokumentaren

Dokumentaren starter med å vise en pågående flytteprosess. Kontoret skal flytte til Media City Bergen. En frustrert ansatt bærer kasse på kasse, og klager over at man ikke kommer til å få plass til dette på det nye stedet. Noe som kommentatoren også påpeker ved å si «Der vi skal, er det ikke plass til bøker, mapper og dokumenter». Dette er et overdrevent utsagn, da de ansatte får skapplass, men kun til det som er nødvendig. En PC skal kunne lagre alt av nødvendige dokumenter, og minimere alt av unødvendige fysiske materialer. Cellekontor har tydelig hatt en medvirkende effekt på oppsamling av unødvendig skrap og rot. Dokumentaren viser en ansatt som pakker ned kontoret sitt som tydelig har inneholdt mye unødvendigheter. Noe som også blir bekreftet da den ansatte trekker ut en stabel med ark, gamle kalendere og konferansemerker. Videre forteller kommentatoren om måten de ansatte jobber på, noe som innebærer konsentrert arbeid, telefonsamtaler og diskusjoner imellom seg. Det påpekes at ved et cellekontor som er den løsningen de nå har, gjør at en enkelt kan lukke døren, og slik skjerme seg fra andre. Dette kan ikke gjøres i åpen løsning, sier kommentatoren. Dette viser tydelig uvitenhet, da man ikke har prøvd løsningen, men velger å forhåndsdomme den. Det er mulig å ha samtaler seg imellom, gjøre konsentrasjons krevende arbeid, og snakke i telefon, men i tilrettelagte soner og rom.

Dokumentaren gir så en begrepsavklaring, for hva Cellekontor , åpne landskap og aktivitetsbaserte arbeidsplasser er. Cellekontor forklares med et at det er det tradisjonelle

kontoret med vegger og dør. Det påpekes at denne løsningen er mest ideelt for konsentrasjonskrevende arbeid. Noe som er en positiv fremstilling av denne løsningen. Den åpne løsningen blir forklart med at dette er en løsning som kommer dårligst ut i forskning, knyttet til konsentrasjon, helse og produktivitet, og får ingen ytterligere beskrivelse. Dette er et bevist valg av fremstilling. Løsningen får ingen beskrivelse hva som kjennetegner denne løsningen, og dens fordeler slik som forgjenger ble. Det ble heller valgt å fremstille negative påstander.

Dokumentaren viser så et nytt tilfelle av en prosess over til ny løsning. Høyskolen på Vestland skal flytte til et helt nytt bygg. Rektoren ved denne Høyskolen forteller at kontorløsninger vil basere seg på arealnormen med aktivitetsbaserte arbeidsplasser. Dokumentaren fanger opp sinte og frustrerte ansatte, hvor det nylig har vært et møte. De er ikke fornøyd med å skulle flytte til nye kontorløsningen. En tillitsvalgt fra forskerforbundet ved Høyskolen forteller at det ikke kan bedrives voksenopplæring i hvordan man skal te seg på arbeidsplassen, da dem har blitt bedt om å endre holdningene sine til den åpne løsningen, under dette presentasjons møte. En annen lærer fortviler over antall kvadratmeter dem skal bli tildelt, fordi det innebærer at hun ikke kan ha med seg bøkene sine inn i den nye kontorløsningen. Det dokumentaren fanger opp, er mennesker som ikke er villig til å endre arbeidsflyten og holdningene sine. Bøker er og kan digitaliseres, som minker behovet for plass. Holdning og adferd bestemmes av felles tradisjoner, vaner og normer i en kultur, og kan derfor formes.

Gjert Ander Askervold som er tillitsvalgt i Forskerforbundet forteller at han er avhengig av å ha bøkene sine med seg for inspirasjon, og derfor behøver en fast plass og nok oppbevaring. Gjert sier også at han er skeptisk til den nye kontorløsningen, og tror at det vil bli vanskelig å gjøre konsentrasjonskrevende arbeid. Han viser så fordelene med cellekontoret han har, og forteller at døren kan lukkes, og at det lettere kan samarbeide med andre, noe som han mener blir vanskelig i et åpent kontorlandskap. Gjert er tydelig preget av den negative fremstillingen av den åpne løsningens fremstilling i media og i forskningsartikler. Han har ingen erfaring med å sitte i åpent landskap, og uttaler seg kun ut ifra hva han tror han vet, ikke fra hva han har erfart.

Dokumentaren går så videre til Psykologisk institutt, for å snakke med Forsker Knut Inge Fostervold. Intervjuet foregår inne på Festervolds eget kontor. Han og en overlege i

Arbeidstilsynet har gjennomgått det de mener er relevant forskning om åpne kontorløsninger. Festervold sier: «*Forskningen viser gjennomgående at det ikke er klare fordeler å finne ved åpne kontorløsninger, når det gjelder produktivitet, økonomi, trivsel eller medarbeiderinvolvering. Det er vanskelig å finne dokumenterte gode effekter av disse løsningene*». Det presenteres så studier som viser fordelene med cellekontor, og viser at dette er en mye bedre løsning, fordi den egner seg for konsentrasjonskrevende arbeid. Cellekontoret har fordeler med at man kan velge å lukke døren, velge å slå av PC-en og telefonen. Sier Festervold. Informasjonen som blir gitt i dette klippet, skurrer. Det finnes dokumentert forskning som viser både fordeler og ulemper ved de to løsningene, men det er avhengig av hva man selv synes er relevant forskning. Om man baserer sitt arbeid på å kun trekke frem negative aspekter ved en løsning, er ikke påstanden gyldig, men preges av bias. Det er også vanskelig å ikke påpeke at intervjuet skjer inne på Festervolds eget kontor.

Dokumentaren tar oss så inn til Høyskolen ved NTNU Trondheim. Her har dem flyttet inn i den nye kontorløsningen. Noe de ikke er fornøyde med. Løsningen har ført til at dem ikke får plass til bøkene sine, og har kun et arkivskap med 3 hyllemeter, fortelles det. De poengterer også at kontorløsningen er ment for å fremme samhandling, men at dem ikke skjønner hvem de skal samarbeide med når de har ulike profesjoner. Landskapet de sitter i har hvite vegger, pult og sorte stoler. Kommentatoren sier at målet med åpne løsninger er å fremme kreativiteten. Midt i mellom to arbeidsstasjoner som er vendt med rygget til hverandre, står en rød skjermsofa. Denne skal gi de ansatte mulighet til avslapping og skjerming, noe de ansatte påpeker er tulle, fordi plasseringen ikke er helt riktig for å kunne gjøre det. Hele denne kontorløsningen som vises her, er ikke optimal. Det er derfor forståelig at de ansatte er misfornøyde. Kontoret er hvitt og sterilt, og bidrar ikke til kreativitet og samspill. Plasseringen av den nevnte røde skjermsofaen er også helt feil, med tanke på at alle i kontoret skal kunne bruke den. Det som derimot nevnes og som er holdningsstyrt, er uttalelsen om at det ikke kan samarbeides, fordi man jobber med forskjellige fag. Det er nettopp derfor man burde samarbeide, for å benytte seg av hverandres ulike kunnskaper og erfaringer. En ansatt blir spurt om det er noe positivt ved denne løsningen de har, og det blir fortalt at det var letter å bli kjent når alle sammen satt åpent. Møterommene og stillerommene blir beskrevet som glassbur, da dem føler at de sitter på utstilling. Det verste med løsningen er at man mister kontakt med studentene forteller en ansatt ved Høyskolen. Løsningen har gjort det vanskeligere for dem å ta kontakt, ettersom dem har sperret av for elevene fordi dem sitter helt åpent. Stillerommene og møterommene vises frem, som har en enkel utforming, med

pult, stol og hvite vegger. Det er mye i disse løsningene som vises i dokumentaren som kunne vært bedre. Hvite vegger, og innsyn kunne med fordel vært begrenset. Mer bruk av farger, kunne bidrar til positiv stimuli. Innslag av gardiner i stillerommene ville gjort dem mindre glassbur-aktig, og mykere.

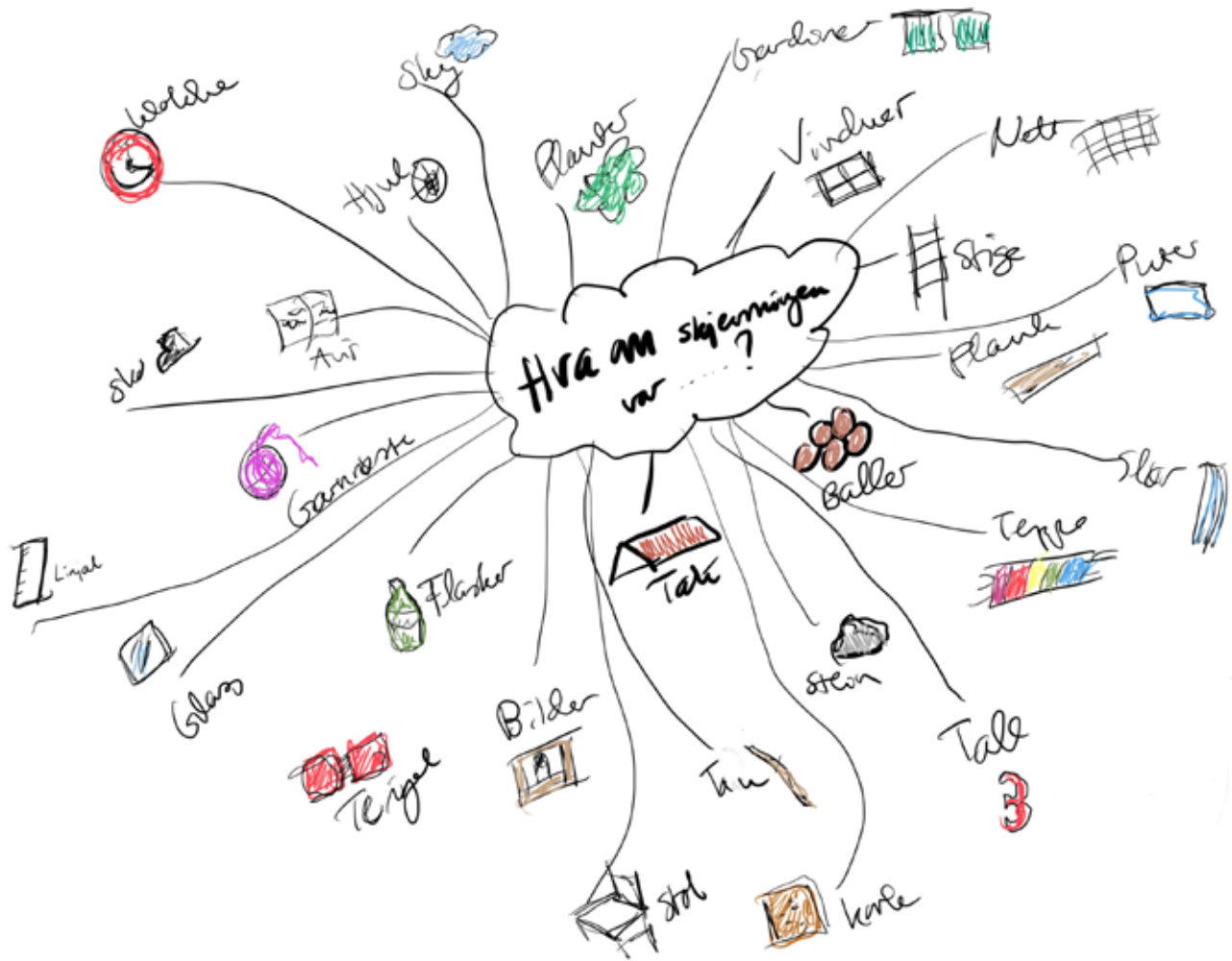
Dokumentaren går så til Stockholm hvor det skal snakkes med en som har gjort undersøkelser, og målt effekten av forstyrrelser i kontorløsninger. Aram Seddigh viser at effektiviteten i mellomstore kontorlandskap faller med 14% , og store landskap med 21%. Fallet i prestasjon var like stort i cellekontor som i åpne landskap. Dette mener Aram Seddigh kan forklares med at man ikke er flink til å lukke døren til kontoret, og slik skape en privat sone.

Oppsummert så har dokumentaren en negativ tilnærming til den åpne kontorløsningen. Hvorfor den har blitt slik, kan Synnøve Bakke som er programskaper av dokumentaren svare på, de fant ingen som er fornøyde med åpen løsning. Det kan konkluderes med at dokumentaren ikke fremstiller den åpne kontorløsningen på en objektiv måte. Fremleggelse av fakta i dokumentaren er entydig og utelukkende negativ. Det finnes dokumenterte positive effekter av åpne landskap, men for at løsningen skal kunne fungere må den støtte opp om brukernes behov og arbeidsoppgaver.

Kilde: <https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt/2018/MDDP11000618/avspiller>

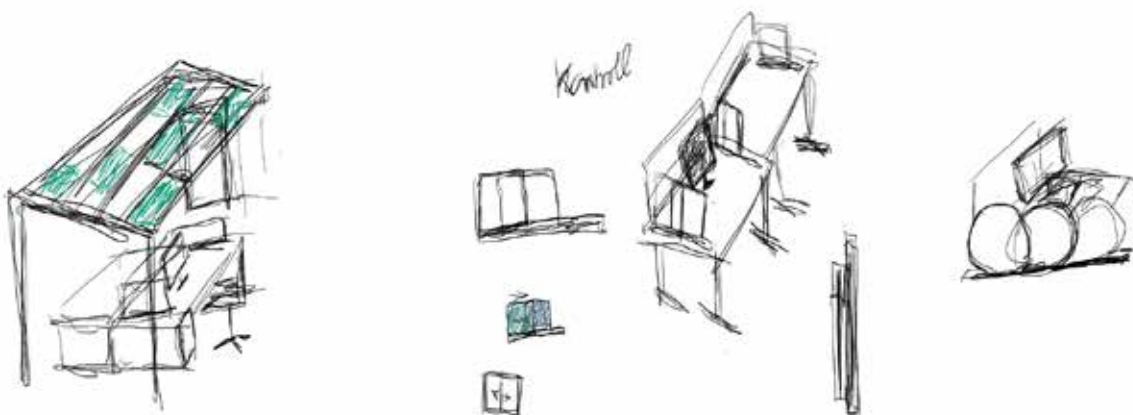

"HVA OM?"

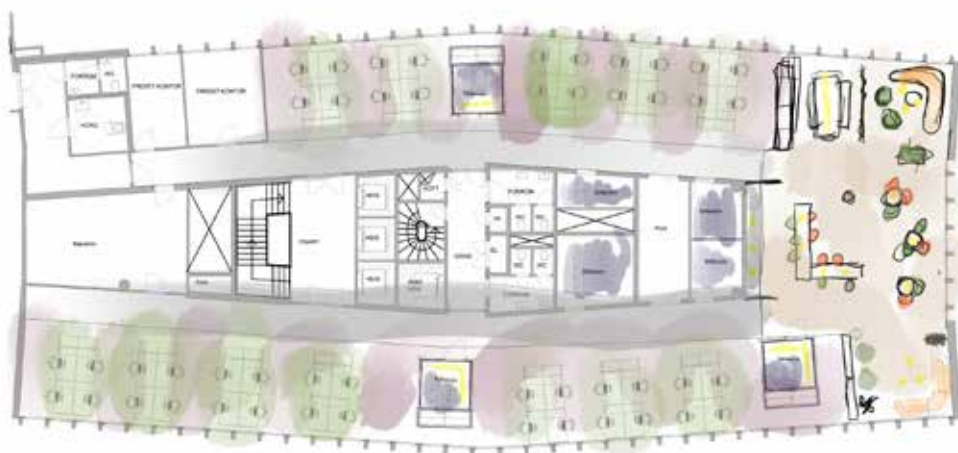

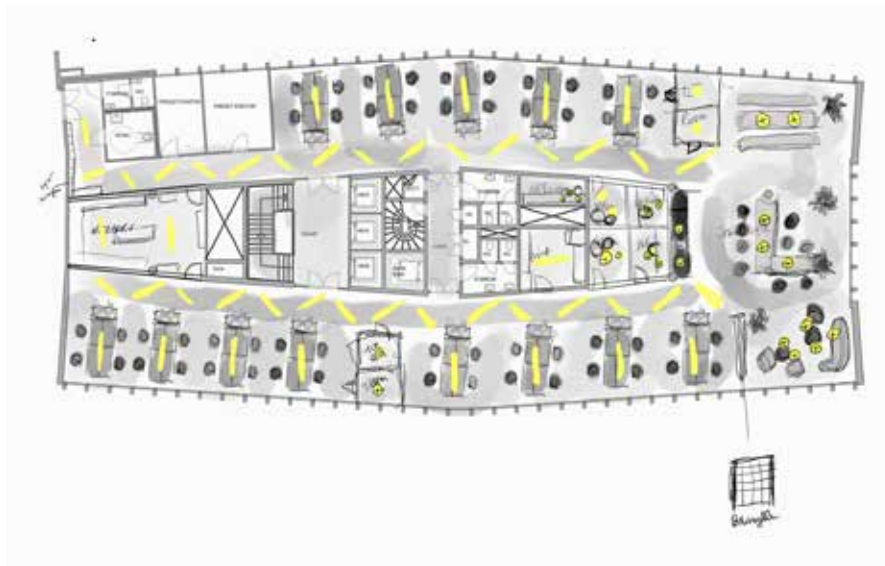
SKISSEPROSESS

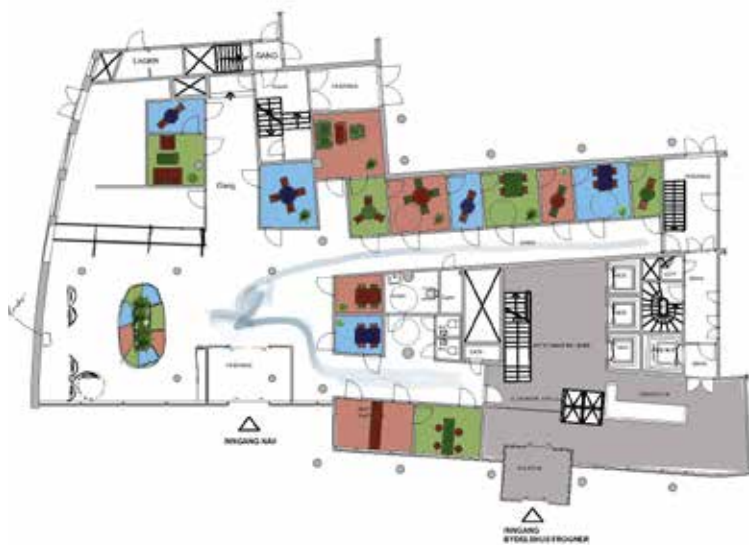
SKISSEPROSESS

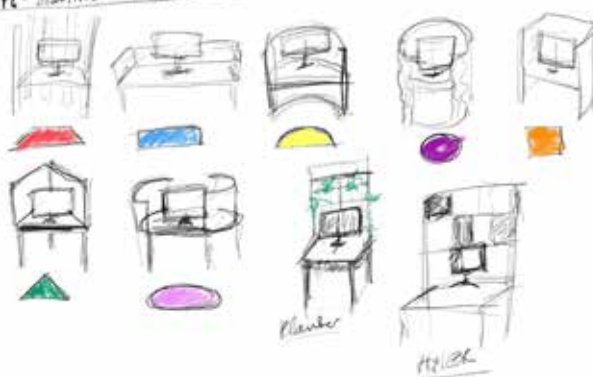
SKISSEPROSESS

SKISSEPROSESS

Percepten om stater og mer delen av bygget. Trøstet = kinnrett.
- PC-stasjoner i møttestuet

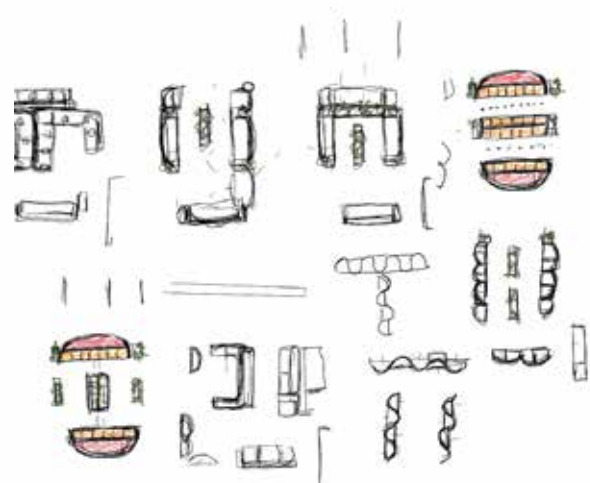
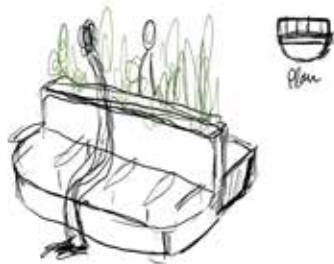

PC-STASJON

SKISSEPROSESS

SKILLEVEGG, WORKSHOP

VENTEGRUPPE

FOLIE

